

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

2017 LUTHER
REFORMÁCIÓ 500

Orosházi HARANGSZÓ

XXIV. évfolyam 3. szám · 2017 ősze

Semper reformari

1.

A fiatal férfi lassú, nehéz léptekkel halad Erfurt főterén. Szinte minden lépésnél megáll. Minden lépésének súlya van. Lehajtott fejében lassan képekké formálódnak a gondolatok.

A kemény édesanya és az elvárásokkal teli édesapa arca. Egy ember háta, aki mindennap elcipelte az iskolába. Az iskola hideg padlója és az iskolamester durva keze. Az elégedett családtagok mosolya, amikor beiratkozott az egyetemre. Az orrában érezte a könyvek és a fagygyú szagát. És csattanás újra és újra, távol és közel. Fájtak az arcába csapó jeges esőcseppek. És csattanás. Közel és megint közel. Kezével megérinti az ágostonos kolostor rozsdás kopogtatóját. A kémlelőn kitekintő szerzetes elképedve bámul a riadt szempárba.

„Luther Márton vagyok. Mától szerzetes.”

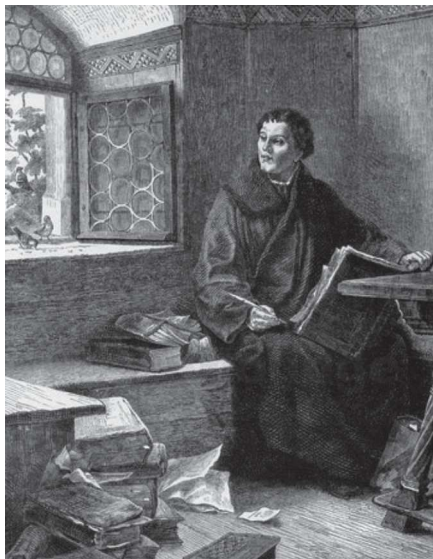
2.

Egy sovány alak rója köreit a kerengőben. A kolostori lét egyhangú. Hideg és sötét. A család hallgat. Az édesapa mérges és csalódott. Már csak Istennek kell megfelelnie. De hogyan? A sanyargatott test nem hozza meg a lélek békéjét. Isten megközelíthetetlenül távol van. Haragszik, elítél és megbüntet. Majd az olvasás segít. A Szentírás olvasása. Érted is, amit olvasol? „Ejnye, ejnye, Márton testvér, hát mi a csuda az a Biblia?” Márton, még baj lesz ebből a sok bibliaolvasásból... Mit ír Pál? Az igaz ember? Ez mit jelent? Isten mégsem egy bűntetőbíró? Isten megkegyelmez nekem, bűnösnek? Ez az ő ajándékozó igazsága: kegyelméből igazgató tesz.

„Luther Márton vagyok, szerzetes és tanár. Mától a Krisztus által irgalmas Isten szolgája.”

3.

Egy pap halad át Wittenberg városának főterén. Fekete egyetemi talárja foltos és poros. A vásárban forgolódo emberek elégedetten mutatják egymásnak a jutányos áron vásárolt búcsúcéduláikat. Ugyanazokat, amiket a gyónásra hoztak. Hiszen ez

Luther a Bibliát fordítja Wartburg várában

csak egy papír. Semmit sem ér. Miért nem értik? A vita talán segít. Érveljünk és győzzük meg a tévúton járókat, hogy a hitből fakadó bűnbánó imádság kedves Istennek. A kegyelem nem portéka.

Egy elszánt pap halad át Wittenberg városának főterén. Kezében kalapács, szögek és egy teleírt pergamen. A vártemplom öreg kapuján régi viták nyomai lengenek. A ka-

lapács koppán a kopott tölgyfaajtón. Minden koppantását visszhangozza a templom. Visszhangozzák a falak. Visszhangozza a szószék. Visszhangozza a keresztelőkút és az oltár.

„Luther Márton vagyok. Szerzetes, tanár és pap. Mától nem hallgathatok.”

4.

Egy elszánt ember lépked a wormszi bírodalmi gyűlés tárgyalóterme felé. Hiába az ordító tömeg. Hiába az átkozó vagy az áldó szavak. A lelkében csend van. Az elszántság és megingathatatlan csendje ez? Vagy a bizonytalanság és ijedtség csendje? Megannyi egyházi felsőbbsséggel, hittudóssal találkozott és vitázott. Nem tudták meggyőzni. Ki kell tartania az igazság mellett! Sem császár, sem bíbornok, de még a pápa sem tudja elvenni tőle azt a drága kincset, amit megtalált. A lelkiismerete szabad: Isten szól azon keresztül. Már semmit sem lehet visszavonni.

„Luther Márton vagyok. Isten szolgája. Itt állok. Másként nem tehetek.”

5.

Egy szekér halad a wartburgi országúton. A benne ülők rettegve néznek az ismeretlen felé. Nincs védelem?! Van Gondviselő! Nincs menekvés?! Van Gondviselő!

Van ember, aki a Gondviselő keze. A wartburgi vár toronyszobájában szótárak és papírok között valami megszületőben van. Sola Scriptura. Isten igéje élő és ható. Ezután Isten igéje érhető és hallható. Isten igéje élhető.

„Luther Márton vagyok. Mától Isten igéjének fordítója.”

6.

Egy férfi és egy nő ballag a wittenbergi templom oltára felé. Isten áldását kérik házasságukra, életükre, jövőjükre, házukra, leendő gyermekeikre. Az egykori szerzetes és az egykori apáca egy egészen más életközösségben. Az egykori kolostor falait betölti a gyerekzsivaj, a nevetés és a sírás, a jóízű beszélgetések moraja, az esti énekek dallama, az ételek illata. Egy család minden öröme és keserve. Nyereség és veszteség. Törődés és szeretet.

„Luther Márton vagyok. Mától családfő.”

7.

Egy fekete taláros meglett ember alakja, arca sejlik fel ötszáz év távlatából. Nagy idő. Talán mindannyian másképp képzeljük el a végső percig Istenbe kapaszkodó embert.

A teremtő, megváltó és megtartó Atya nem hagyta elveszni a benne bízó és reménykedő embert. Megtartotta betegségben, szomorúságban, bizonytalanságban, nyomorgatásban, üldözésben és evilági hatalmasságok játszmáiban. Életén és szolgálataán át közel jött hozzánk a Jézus Krisztusban emberré lett Isten, aki ingyen, kegyelméből megigazít minket a hit által. Isten az, aki erős vár, biztos menedék és biztos oltalom.

„Luther Márton vagyok. Mától reformátor.”

SZIGETHYNÉ SZENTECZKI KATALIN

...örizd meg őket... – Jn 17,15

500 év mögöttünk! előttünk...

Békés megyei protestánsok jubileumi találkozója
Orosháza, 2017. október 28.

Program:

- 9.15-től gyülekezés, éneklés az evangélikus templomban
- 10.00 Nyitó istentisztelet, majd „Semper reformari” – könnyűzenei Luther-oratórium
- 11.00 Székács Iskola: Kiegészült Quadriga – Békés megyei evangélikus gimnáziumok és a békési reformátusok sportvetélkedője
- 11.30 Emlékműavatás, faültetés a templomkertben, majd a téravatás a református templomnál
- 12.00 Ebéd a Tánccs Gimnázium Sportcsarnokában
- 14.00 Délutáni párhuzamos programok kezdése
 - 14.00 Székács Iskola díszterme: Pódiumbeszélgetés Zsinagóga: az Alföld Quartet és Rázga Áron hangversenye
 - Evangélikus templom: Békési református gimnazisták reformációi irodalmi műsora
 - 15.00 PMK Színházterme: Csaholczi Gusztáv dicsőítő koncertje
 - Alvégi parókia kertje: Népszínmű – Galiba Kispulyonban
- 16.00 Záró igei alkalom
- 16.30 Pintér Béla koncert az evangélikus templomban

A találkozó teljes ideje alatt könyvek, kiadványok, kézműves ajándéktárgyak vásárolhatók. A Györy-teremben kiállítás várja az érdeklődőket!

Luther Márton villámcsapás éri

Istentiszteleti rend

október 29.,
BIBLIAVASÁRNAP
10 óra: istentisztelet

október 31.,
REFORMÁCIÓ ÜNNEPE
10 óra: istentisztelet

november 1., 14 óra
TEMETŐI ISTENTISZTELET
az Alvégi és a Felvégi temetőben

A focipálya sarkánál futottunk össze. Merre jár, Erzsí néni? Szóltottam meg. Megyek az uramhoz a temetőbe. Válaszolta. Késő délután volt. A nap már lemenőben, s vörösre festette a felhőket. Ott mintha meghasadt volna az ég kupolája, és valami átszivárgott, áttetszett volna abból a fényességből, ami azon túl van. Nem akartam kiigazítani Erzsí néni, hogy így, ahogy mondta, az nem helyes. Nekünk, keresztényeknek egy urunk van, és az Jézus Krisztus. Ezért a hivatalos levelekben is az „úr” szót kicsi ú-val írjuk. Magának férje volt, nem pedig ura. Akartam mondani, de csak ennyit szóltam együttérzően: Jól teszi. Nemsokára halottak napja meg világítás, aztán rendbe akarom tenni a sírt. Igen. Bólogattam. Elnéztem a focipályán sívalkódó, labdázó gyerekeket és fiatalokat. Sokszor csak a sírokat akarjuk rendbe tenni. Az életünket nem. Világítani készülünk, de nem kell a Világ Világossága vagy az örök világosság. Viszem a kisunokámat is, hogy szokja, hogy eljöjjön a temetőbe a tatához. Igen, az nagyon fontos. Mi a neved, picilány? Kérdeztem és leguggoltam a hét éves forma kislányhoz. Kitti. Mosolygott rám. Szép neved van. Nem kéne már otthon lenned és várni, hogy anyuka kiossa a pizzamákat? Felkacagott. Nem. Nálunk nem oszt anyu a pizzamákat. Elmosolyodtam és visszafordítottam tekintetemet a focipályára. Tudod, amikor én gyerek voltam, egy ehhez hasonló focipálya mellett laktam. Amikor kimentünk nyaranta játszani, azt hittük, a napnak sohasem lesz vége. Azt hittük, hogy a végtelenségig a pályán játszhatunk, hogy a nap sohasem fog lemenni. Csodálatos érzés volt így kimenni a pályára és elhinni, hogy miénk a tér, miénk a pálya, mi vagyunk a menők. Aztán esteledett. Hamarabb, mint gondoltuk vagy számítottunk rá. És akkor lassacskán megjelentek a szülők, nagyszülők és sorra szóltották a gyerekeiket. Ilyenkor mi, nagyobbak csúfolódva kergettük le a nagy pályáról a kisebbeket, hogy tűnés haza, mert anyuka már osztogatja a pizzamákat, gyerünk, le a pályáról! És volt pizzamaosztás? Volt, ahol volt. Csíkos pizzamád volt? Volt olyan is. Az klassz. Felegyenesedtem. Tudja, Erzsí néni, a halál és elmúlás olyan, mint a pizzamaosztás. Ezt most elmondhatom itt az utcán beszélgetve, mert ugyebár a temetési beszédben csak nem fogalmazok így. A pályán ott vagyunk mind. Nagyok, kicsik, fiatalok, idősebbek. Ki játszik, ki csak kibicel

Pizzamaosztás

és a padról, árokparról ordítózik be, hogy hogy kellett volna be is rúgni a gólt. Szóval, sokfélék vagyunk. De legyünk bár különbözőek, ugyanaz alatt az ég alatt játszunk, vagy éppen csak szemléljük a játékot, és az alkony egyformán érint bennünket. Aztán szóltanak és osztják a mennyei pizzamákat. Az pedig a fehér ruha. A bűnbocsánat, üdvösség ruhája. Pap bácsi, szóltott meg Kitti. És olyan nem volt, akit nem szóltottak, mert nem volt apukája, anyukája? De. Igen. Volt. Nagyon sok. Akit nem szóltottak haza, azok nem kaptak pizzamát? Nem tudom. Volt pizzamájuk, saját, de nem olyan, amit az apuktól, anyuktól kaptak. Nem tudom, milyen érzés volt abban aludni. Annyiban különböztünk azoktól, hogy mi meghallottuk a hívó szót. Választunk és engedelmességtünk. Tudtuk, hogy van egy apánk, egy anyánk, és van otthonunk, ahová hazamehetünk. Nemcsak játékosok voltunk, hanem gyermekek is. Egy apának a gyermekei, tulajdonai valakinek. Nemcsak csatangoltunk, sodródunk, hanem hazamentünk. Volt hova hazamenni. És jó volt otthon. Csak az kapott, aki szépen játszott és sok gólt rúgott? Nem, drága. Te sok gólt rúgtál? Inkább kapufákat. Feleltem. De ott voltam a pályán. Nem érdekelte apámat soha, hány gólt rúgtam. Hanem? A sérüléseim érdekelték, ha megrúgtak vagy beleestem egy üvegbe és csúnyán megvágtam magam. Akkor bekötözött? Igen. És a lányok? Azok majd a mennyországban virágos pizzamát kapnak majd? Leguggoltam a picilányhoz. Igen. Azt hiszem, virágosat fognak kapni. Az jó. Én szeretem a virágokat. És milyen virág lesz a pizzamámon a mennyben? Kérdezett tovább Kitti. Becsuktam a szememet. Gyöngyvirág, azt hiszem. Jaj, az jó, az a kedvenc virágom! Miért csuktad be a szemedet? Tudsz Istennel beszélni? Inkább csak hallgatni Istenre. És szokott veled beszélni? Igen. És hallod is? Néha. Nem az Isten szájával van a baj, hanem a fülemmel. Felkacagott. Vicces vagy. Tudtad, hogy a gyöngyvirág mérgező? Nem. Tényleg az? Tényleg van benne mérge. Hogy lehet ilyen szép virág mérgező? Miért teremtett Isten ilyen szép virágot akkor és mérget bele? Nekünk mérge. Embereknek. Lehet, a virágnak szükséges az a ve- gyület, hogy életben maradjon, hogy bizto-

sítsa az anyagcserét, hogy szép legyen, hogy tündököljön, hogy te meg én megcsodálhassuk. Tényleg? Talán, nem tudom. Pap vagyok, nem biológus. És a kígyó, amelyiknek mérge van? Mi van vele? Azt is Isten teremtette? Feltételezem. Miért? Hogy megvédje magát. Különböztet, hogy nagyon sok gyógyszernek kígyómérge az alapja? Akkor nem is olyan rossz dolog? Nem egyértelműen rossz. A jó dolgokat is lehet rosszra használni. A teremtéskor az édenkertben csak jóra lehetett felhasználni, mivel a rosszat nem ismerték. Nem akarta Isten, hogy az ember megismerje a rosszat. Együtt néztük a labdázókat a pályán. Hallod, Kitti, te az előbb azt kérdezted tőlem, hogy a virágoknak, csúszómászóknak miért van mérgejük. Nézd meg ezeket a gyerekeket! Például azokat ott. Mindjárt összeverekednek. És miért? Egy labda miatt. Tele van a szívük méreggel. Haraggal. Indulattal. Dühvel. Az is igaz, hogy nem mindegyikből lesz orvos, mérnök, ügyvéd, üzletember, némelyikből csavargó, tolvaj vagy gyilkos is lehet. De egyenlő esélyekkel indulhatnak, még ha nem is egyenlő háttérrel. Amikor hazamennek, tévélhetnek vagy tanulhatnak, olvashatnak. Ezt maguk választják. Az idejükkel és az eszüikkel maguk gazdálkodnak. A döntést senki sem hozhatja meg helyettük. Az emberben is van mérge? Igen. Mikor? Amikor már a világra jövünk. Tényleg? Tényleg. Az én szívemben is? Igen, ott is. Akkor vigyáznom kellene. Igen. Vigyáznunk kell a szívünkre. De én sokat szoktam veszekedni a testvéreimmel. Meg a babáimmal is. Még a hajukat is megcibálom, amikor rossz teát főznek. Pedig csak játék, igaz? Igaz. Lehorgasztotta a fejét Kitti. Ma este szépen beszéljek velük. Megígérem, pap bácsi. Örülök, hogy találkoztunk, Erzsí néni. Vasárnap akkor megemlékezünk Józsi bácsiról. Istenhozzádot intetem és továbbhaladtam az alkony felé. A nap vöröslő kapunak látszott, ahogy a látóhatár alá bukott. Józsi bácsi vajon átment-e már az aranykapun, vagy még mindig a temetőben van? Kérdeztem gondolatban. Elnéztem a pályát. Boldogok voltak. Ott álltak a pályán és a nap utolsó sugarait élvezték. Sőhajtottam és megfordultam. Ideje hazamennem. Vajon ezeknek ki fogja elmondani, hogy az éjszaka a hajnal előtt a legsötétebb? Messziről hallottam Kitti kacagását.

HORVÁTH CSABA
(Kiskapus)

Az I. világháború orosházi evangélikus halottai XV.

1917 szeptemberében igen sok, az orosz fronton harcoló orosházi katonát (is) bevagoníroztak és Itália felé irányítottak. Így aztán október végétől november közepéig a Monarchia és Németország megerősödött csapatai áttörték az olasz védelmi vonalakat, az ellenséget a Piave folyóig szorítva vissza.

Az alábbiakban közreadott névsort Kálmán Rezső (1889–1933) lelkész, tábori lelkész *Az orosházi evangélikus hősök emlékezte* című, 1925-ben napvilágot látott füzetéből válogattuk. Ebben a lapszámunkban a K-L-M-N-O-P-R betűvel kezdődő áldozatok neveit tesszük közzé, akik életüket adták a hazáért.

Legyen áldott emlékük!

1917-BEN HŐSI HALÁLT HALT (folytatás)

- *Katona András* gyalogos, 101. gy. e. 27 éves, Stebna
Katona András–Fazekas Ida
- *Király Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 29 éves, Szerbia
Király Lajos–Szokolai Róza
- *Kiss János* gyalogos, 101. gy. e. 18 éves, Budapest
- *Kiss Mihály* gyalogos 101. gy. e. 38 éves, orosz harctér
Kiss István–Kerekes Julianna
Felesége: Terjék Zsuzsanna
- *Kiss Mihály* gyalogos, 101. gy. e. 34 éves, orosz harctér
Kiss Mihály–Molnár Zsuzsanna
Felesége: Madarász Julianna
- *Kondacs Márton* honvéd, 4. honv. gy. e. 40 éves, Szerbia
Kondacs Pál–Kovács Anna
Felesége: Mislai Anna
- *Kotolák András* tizedes, 4. honvéd gy. e. 34 éves, orosz harctér
Kotolák András–Bot Róza
Felesége: Seráj Erzsébet
- *Kovács Antal* gyalogos, 101. gy. e. 21 éves, Csernovicz
Kovács Ádám–Csizsár Julianna
- *Kovács József* honvéd, 7. honvéd gy. e. 22 éves, Szeged
- *Kovács Sándor* honvéd, 4. honvéd gy. e. 35 éves, orosz harctér
Kovács József–Lénárt Julianna
Felesége: Rajki Mária
- *Kristóf Sándor* szakaszvezető, 4. h. gy. e. 40 éves, Gorochow-Wolhinia
Kristóf János–Sinkó Julianna
Felesége: Szabó Zsuzsanna
- *Kulcsár István* gyalogos, 101. gy. e. 30 éves, orosz harctér
Kulcsár Mihály–Koncseg Katalin
- *Kunos András* gyalogos, 101. gy. e. 30 éves, orosz harctér
Kunos Mihály–Séllei Zsuzsanna
Felesége: Pusztai Margit
- *Lénárt János* árkász, 7. árkászosztag 23 éves, Orosháza
- *Lénárt József* gyalogos, 101. gy. e. 27 éves, Szerbia
Lénárt György–Laki Erzsébet
- *Lödi István* szakaszvezető, 4. honv. gy. e. 25 éves, Berezanka, Galícia
- *Madarász Ferenc* gyalogos, 101. gy. e. 22 éves, orosz harctér
Madarász József–Gabnai Julianna
- *Magony József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 44 éves, olasz harctér
Magony József–Csató Róza
Felesége: Sin Mária
- *Mihálka Ferenc* huszár, 16. huszárezred 36 éves, Rarance
Mihálka György–Oszadszki Róza
- *Mihálka János* honvéd, 4. honvéd gy. e. 49 éves, Orosháza
- *Mislai Mihály* gyalogos, 101. gy. e. 39 éves, ismeretlen helyen
Mislai Mihály–Krajcsovics Anna
Felesége: Göndös Erzsébet
- *Molnár Ferenc* gyalogos, 101. gy. e. 18 éves, Orosháza
Molnár János–Horváth Erzsébet
- *Molnár Sándor* honvéd, 4. honvéd gy. e. 38 éves, Szerbia
Molnár György–Tar Katalin
Felesége: Kozma Anna
- *Mórocz György* honvéd, 4. honvéd gy. e. 35 éves, Barving
Mórocz János–Matula Julianna
Felesége: Sárközi Julianna
- *Mórocz János* gyalogos, 101. gy. e. 33 éves, orosz fogságban
Mórocz János–Dénes Róza
Felesége: Klimaj Erzsébet
- *Nagy Albert* honvéd, 4. honvéd gy. e. 30 éves, Galícia
Nagy Mihály–Jankó Julianna
Felesége: Tóth Mária
- *Nagy Antal* őrmester, 4. honvéd gy. e. 35 éves, Orosháza
Nagy Mihály–Jankó Julianna
- *Nagy Mihály* honvéd, 4. honvéd gy. e. 25 éves, Orosháza
Nagy Mihály–Gabnai Róza
- *Németh András* gyalogos, 101. gy. e. 37 éves, orosz harctér
Németh István–Tóth Mária
Felesége: Benkő Róza
- *Németh József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 30 éves, Galícia
Németh János–Győri Erzsébet
Felesége: Györe Etel
- *Oskó József* gyalogos, 101. gy. e. 34 éves, Orosháza
Oskó László–Németh Erzsébet
Felesége: Györgyi Katalin
- *Pusztai Antal* honvéd, 4. honvéd gy. e. 39 éves, orosz harctér
Pusztai Sándor–Sinkó Katalin
Felesége: Szemenyei Julianna
- *Pusztai István* huszár, 16. huszárezred 37 éves, orosz harctér
Pusztai István–Szabó Mária
- *Pusztai József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 34 éves, Lozana
Pusztai Antal–Jankó Erzsébet
Felesége: Kiss Katalin
- *Ravasz István* gyalogos, 101. gy. e. 18 éves, Prága
Ravasz Sándor–Kiss Róza
- *Ravasz József* őrzővezető, 4. honvéd gy. e. 45 éves, Orosháza

(Folytatása következik...)

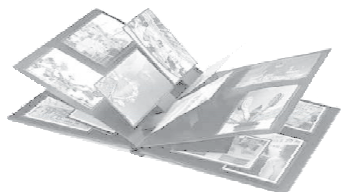
KOSZORÚS OSZKÁR

Fotóalbum

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétennék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, melyek evangélikus egyházközségünkhöz vagy a leányegyházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örömlénné válna, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkészeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és (ha tudjuk) a fotográfusét is. Kérjük Olvasóinkat, hogy a lelkészi hivatalba, Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E-re u. 2.) válogatás után juttassanak el egy jól másolható, érdekes fényképet. Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

A kiscsákói evangélikus iskola fiú tanulói Baranyai Géza tanítóval. Felső sor: Paulik Sándor, Györe István, Takács József, Baranyai Géza tanító, Lazanyecz Pál, Szmuta János, Szokodi Antal, Cs. Szűrszabó András; Középső sor: Valkó Pál, Horváth Mihály, Sonkolas Sándor, Mislai Mihály, Csizsár Lajos, Paulik István, Andrékó János, Nagy Sándor, Szita Géza; Alsó sor: Szita Ferenc, Ujjfaludszki János, Gulyás Kálmán, Györe Lajos, Ivacska Mihály, Babinszki Pál, László István.

(Kiscsákó, 1923) Beküldő: Nagy Lajos

Kiscsákói presbitérium, középen Darók József tanítóval.

(Kiscsákó, 1929) Beküldő: Nagy Lajos

A kiscsákói evangélikus iskola tanulói Kovács János tanítóval.

(Kiscsákó, 1933) Beküldő: Nagy Lajos

A nagy háború első szombathelyi halottja kiscsákói volt

Orosházán és környékén – ahogy szerinte az országban – egy évszázad eltelte után is több család őrzi az első világháborúban elhunyt nagypapa, dédapapa, rokon emlékét. Őrzik a fennmaradt fotókat, iratokat, levelezőlapokat, újságcikkeket.

A közigazgatásilag Orosházához tartozó Kiscsákóról az elsők között, 1914 augusztusában vonult be a földművelésből élő Szmuta János a nagyváradi 4. honvéd gyalogezred 8. századába. Hamarosan bevetették őket az északi harctéren és egy Lemberg-nél vívott ütközetben a jobb karján, srapelgolyótól megsérült. Mint súlyos beteget az onnan igencsak távoli, szombathelyi katonai kórházba szállították. A korabeli forrás tényyszerűen tudósított: *„Mivel állapotja súlyos volt, keresztyén lélekkel, a szentségek felvételével készült a halálra, amely szombaton reggelre elragadta őt.”*

Szmuta János örvezető volt a nagy háború első szombathelyi hősi halottja. Az 1914. szeptember 19-ei halálát követő napon, vasárnap délután a város Szentmárton utcai temetőjében helyezték örök nyugalomra, óriási részvét mellett. Ravatala körül sebesült bajtársai álltak, mindegyikük egy-egy hatalmas virágcsokrot helyezett a koporsójára. A szépszájú, gyászoló polgári tömeg mellett megjelentek a Szombathelyen szolgálatot teljesítő tisztek, s mindenki virágot tartott a kezében. Felvonult egy szakasz 90-es baka is. Elöl az elhunyt egyik sebesült bajtársa vitte a fekete fából készült keresztet.

A temetési szolgálatot Vér Vilmos lelkész végezte. A sírnál Kisokos István polgármester *„szívekig ható, gyönyörű szavakkal búcsúzott a hőstől. A katonaság díszlövészel tisztelgett, a közönség záporként szórta a virágot a koporsóra, a sírba, s hullott a könny is, s mindenkinek szava az imádság volt.”* – olvashatjuk *Az első halott* című, 1914-ben Szombathelyen kinyomtatott kis füzetben.

Az orosházi, kiscsákói és nagyszénási evangélikus anyakönyvekben az alábbiakat sikerült összeszededgetni Szmuta Jánosról és családjáról:

1907. november 21-én, Nagyszénáson kötött házasságot Szmuta János bánfalvi

(ma Gádoros) születésű 25 éves, római katolikus, nőtlen földműves Torda Molnár Mária (1888. november 27.) orosházi születésű evangélikus hajadonnal.

Szüleik: Szmuta Mihály és Nagy Viktória, valamint Torda Molnár János és Szász Zsuzsanna. Az esketést végző lelkész, Mendöl Lajos feljegyezte: *„Egyezség szerint minden gyermek ág. hitv. evangélikus.”*

Nem sokat tudunk róluk. Sorstársaikhoz hasonlóan bizonyára ők is pirkadattól napnyugtáig dolgoztak, élték a tanyai nép munkás életét.

Három esztendő múlva, 1910. október 11-én megszületett első kisgyermekük, János, akit Kiscsákón Dobozy Jenő evangélikus lévita tanító keresztelt meg.

1915. február 10-én érkezett meg József Mihály nevű második gyermekük. Akkor, mikor az apa már öt hónapja halott volt. Őt a nagyszénási evangélikus lelkész, Zoltán Emil keresztelte.

A fiatalon megözvegyült Szmuta Jánosné Torda Molnár Mária igen nagy nehézségek között, egyedül nevelte két gyermekét. Tisztességre, becsületes életre tanította őket, igyekezett megfelelően élelmezni, ruházni fiait, rendesen jártak iskolába, rákényszerültek a szorgalmas munkára. Az anyja is fájdalmasan korán, 42 évesen, 1930. július 8-án halt meg szervi szívbajban Kiscsákó 24. szám alatti tanyájukon. Két nap múlva temette el Kovács János lévita tanító. János fia 20, József mindössze 15 éves volt. A testvérek árván maradtak.

Jánosról pontosan tudjuk, hogy 1978. március 18-án, 67 éves korában fejezte be életét Orosházán, ahol nyugdíjasként a Csabai u. 73. alatt lakott, id. Koszorús Oszkár esperes búcsúztatta. Felesége, Csizsár Etel 22 évvel élte túl, 2000. szeptember 1-jén halt meg, szintén Orosházán, és Skoroka Katalin lelkész nő temette.

Azt már a család mai tagjai mondták el,

103 esztendő után az unoka, a déd- és ükunokák először vittek koszorút a sírra

☞ hogy Jánosnak két fia volt: János (1940–2014) és Sándor (1943–1998), mindketten gyermektelenek maradtak.

A fiatalabb testvér, Szmuta József 1978-ban, 63 éves korában távozott el e földi világból. Felesége, Egri Emília (1921–1967) igen korán fejezte be pályafutását. Nekik is két gyermekük született: József (1943–1984) utód nélkül halt meg, valamint Radovicsné Szmuta Emília (1948–), aki az első világháború centenáriuma szívégyének tekintette nagyapja sírjának felkutatását. Végül sikerrel is járt.

Nagy Lajos közölte e sorok írójával, hogy a Szmuta család az idei évben valóra váltotta régen dédelgetett álmát. Kapcsolatot kerestek Szombathely város önkormányzatával, ahol a Vas megyei temetkezési vállalathoz irányították őket. Legna-

Özv. Szmuta Jánosné két kisfiával

gyobb meglepetésükre és örömükre 24 órán belül nemcsak választ kaptak, hanem e-mailben frissen készült fotókat juttattak el a családhoz Szmuta János sírjáról. A még élő egyetlen unoka (Emília), a dédunokák (István és Emília), valamint az ükunokák (István, Andrea, József, Emília) felkeresték a szombathelyi hősi temetőben 103 éve nyugvó Szmuta János síremlékét. A temetkezési vállalat dolgozói átértették a látogatás jelentőségét és mindnyájan készségesen segítettek nekik. Megnyugtató volt számukra, hogy szép, gondozott, rendezett helyen találták meg szerettük sírját. Mindnyájan életre szóló élménnyel gazdagodtak.

KOSZORÚS OSZKÁR

Tisztelgés Győry Vilmos emléke előtt

Nem évfordulós megemlékezés miatt jutottak el gondolataim a jeles lelkész, író, költő és műfordító síremléke elé. 132 évvel halála után mindössze tisztelni kívántam emléke előtt. De előbb tudnom illett, hogy hol, melyik budapesti temetőben található Győry Vilmos síremléke.

Bármilyen furcsán hangzik, a korabeli helyi források és a róla megjelent életrajzok erre vonatkozó utalást nem tartalmaznak. Nem nevesítik a temetőt, ahová jeles halotnunkat örök nyugalomra helyezték.

Portré

Az Orosházi Újság 1885. április 19-ei száma – arcképét is közölve – két teljes oldalt szentelt emlékének. Nem hallgatható el, hogy a címdoldal első hasábjára felelő gyászkeretben fatális sajtóhiba folytán téves halálozási dátum olvasható: „Győry Vilmos szül. 1838. meghalt 1885. április 24-én.”

Az is az igazsághoz tartozik, hogy a hasábjára első sorai visszatérnek a valós időbe, mert az első mondatban már az áll: „Vilmos Győry Vilmos budapesti ev. lelkész, ki ezelőtt Orosházán is tizenégy évig ernyedetlen buzgalommal, munkás tevékenységgel lelkészkedett, meghalt.”

Győry Vilmos 47 éves volt, amikor 1885. április 14-én, kilencévi budapesti hűség lelkészi szolgálat után a megváltó

halál feloldotta közel másfél éves szenvedéséből. Búcsúztatása óriási részvét mellett folyt le a Deák téri templomban. A pesti gyászszertartáson népes orosházi küldöttség róttá le kegyeletét volt lelkésze ravatalánál. Az evangélikus egyházközség részéről Veres József elnök-lelkész és Bokor Mihály gondnok vezetésével összesen heten.

Ezrek és ezrek sorfala között indult meg a menet „a temető felé” (?), s amikor odaért, már alkonyodni kezdett. Koporsójára elsőnek az orosházi temetőben pihenő elsőszülött kisfiának, az 1865-ben 1 éves korában elhunyt Vilmosnak, és az 1866-ban 67

évesen elhalt édesapjának „sírhintájáról a Székács János rokona által hozott” föld hullott, annak jeléül, hogy a szeretet soha el nem fogy, és Győry Vilmos emléke Orosházán meg nem hal.

A történethez tartozik, hogy mára a temető sem létezik, ahonnan az orosházi küldöttség a rögöket vitte. Győry Vilmos szerettei ugyanis Orosházán a szentesi úti temetőben pihentek. A temetőt 1888-ban megszüntnek tekintették, s végleges felszámolására a kötelező várakozási idő leteltével, 1900-ban került sor. Az át nem helyezett hamvak a földben maradtak. Ezen a területen ma a kórház és a modern emeletes házak állnak. Az ősök, közöttük Győry Vilmos hozzátartozóinak csontjai felett is új városrész emelkedik.

Az írás elején feltett kérdésre: hol és melyik budapesti temetőben áll Győry Vilmos síremléke, a legautentikusabb választ a gyászjelentés szolgáltatja, amelyet az említett források vagy nem ismertek vagy nem vettek át.

Az özv. Győry Vilmosné született Székács Etelka által kiadott terjedelmes gyászjelentésben, melyben a maga és öt gyermeke (Margit, Ilona, Lóránd, Elemér és Sarolta), valamint az összes rokonság nevében búcsúzik szeretett férjétől, ez áll: „A boldogultnak hült tetemei csütörtökön f. évi április 16-án délutáni 3 órakor fognak az ágostai hitu. evang. egyház szertartása szerint, a De- ☞

ák téri evang. templomban megáldatni és a kerepesi út melletti sírkertben örök nyugalomra tételni.” György Vilmost tehát az 1849-ben megnyitott Kerepesi úti temetőben helyezték örök nyugalomra, melyet éppen 1885-ben dísztemetővé nyilvánítottak.

A síremlék ügye

Orosházán az evangélikus egyházközség 1885. május 1-jén tartott presbiteri gyűlésén Veres József elnöklő lelkész bejelentette, hogy György Vilmos budapesti evangélikus lelkész úr temetésén az egyházi kiküldöttek részt vettek, s hogy a gyászoló család az egyházközség mély részvételéért megható szavakban mondott köszönetet. Indítványozta egyszersmind, hogy a megboldogultnak emelendő síremlék költségéhez az egyházközség akár magánpénztárából, akár gyűjtés útján járuljon hozzá: „A gyűlés az indítványt elfogadva, a gyűjtést azonnal megkezdeni határozta, felkérve lelkészeit ennek eszközzésével.” (Az adakozásból: 2112 frt. 77 krajcár gyűlt össze.)

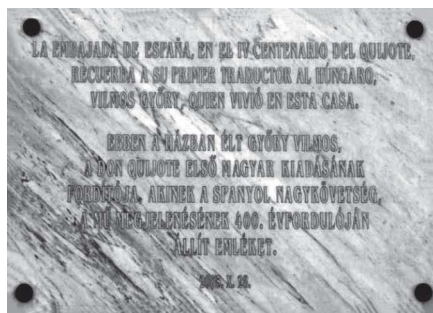
György Vilmos síremlékének avatása

Ez 1886. október 13-án, délután ment végbe, szép számú közönség jelenlétében, melynek soraiban a néhai jeles pap és költő hátrahagyott családján kívül ott volt Czékus István püspök, Sárkány József kir. táblai tanácselnök, Földváry Mihály alispán, György Elek és Haviár Dániel országgyűlési képviselők, s többen az evangélikus egyház egyetemes gyűlésének küldöttei közül.

A felavató szertartást a budapesti iparosképző protestáns egyetemi dalárdája nyitotta meg karékkal. Ezután Horváth Sándor pesti magyar evangélikus lelkész mondott fennkölt szellemű emlékbeszédet, amelyben György Vilmost mint egyházi férfit, mint embert, mint költőt és hazafit méltatott.

György Vilmos orosházi emlékpontjai

Városunkban az evangélikus egyházközség őrzi, ápolja György Vilmos emlékét. Orosházán 1932-től tér viseli nevét, az 1846-ban épült városképi jelentőségű alvégi parókia falán pedig az iránta érzett tiszteletből állított két márványtábla biztosítja, hogy neve ne vesszen ki az utókor emlékezetéből. Az 1994-ben elhelyezett tábla arra emlékeztet bennünket, hogy 155 évvel ezelőtt itt kezdte meg, és 14 éven át itt folytatta áldásos lelkészi tevékenységét

Az 2005-ben felavatott spanyol és magyar nyelvű emléktábla György Vilmos műfordítói munkásságát méltatja:

„Ebben a háznál élt György Vilmos,
A Don Quijote első magyar kiadásának
fordítója, akinek a Spanyol Nagykövetség,
a mű megjelenésének 400. évfordulóján
állít emléket.
2005. X. 28.”

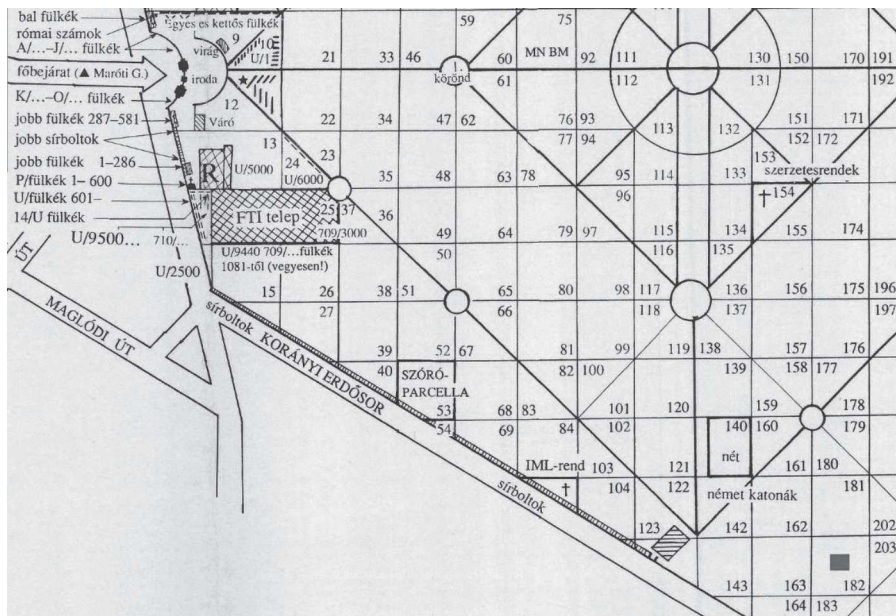
Ezeket kívül a templom karzatán kialakított imaterem és két olajportré őrzi még emlékét. Már halálának másnapján az orosházi evangélikus gyülekezet – Veres József indítványára – „rendkívüli presbiteriális gyűlésen” egyhangúan elfogadta, hogy kegyelete jeléül olajba festve elkészített arc-

képét, s azt a tanácsteremben helyezi el. A képet Ábrányi Lajos fővárosi „műfestész” készítette. A másikat a Polgári Olvasókör megrendelésére az orosházi születésű művész, a Párizst megjárt, s Munkácsy mellett is dolgozott Oskó Lajos festette (ez sikerült jobban). Az Orosházi Harangszó 1998 karácsonyi számában e sorok írója már megemlékezett arról a két padról is, amely 1931 áprilisában, a templom kertjében György Vilmos emlékére állított. Az egyikről talán az 1970-es években egy „műgyűjtő” leszerelte a rá utaló zománctáblát, a másiktól pedig az egyház vetette le, nehogy hasonló sorsra jusson.

Végül továbbra is fennmaradt az eredeti kérdés. Melyik budapesti temetőben állhatunk meg György Vilmos síremléke előtt? A kérdést azért helyénvaló újra és újra feltenni, mert bár tudjuk, hogy 1885. április 16-án György Vilmost a Kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra, s a következő év októberében síremlékét is itt avatták fel, mégis hiábavaló fáradtság lenne azt ott keresnünk. Ugyanis György Vilmos védetté nyilvánított és 2055-ig megváltott sírja Budapesten, az Új köztemetőben található. Mivel örök nyugalomát 72 év után megszakítva, 1957. november 19-én exhumálták és a Kerepesi temetőből áttemették az Új köztemetőbe. Alábbi térképünk a pontos nyugvóhelyét jelöli, mely a temető 182-es parcellájának 10. sorában a 38. sír. (Immár 60 éve nyugszik ott.)

A megtalált síremlék

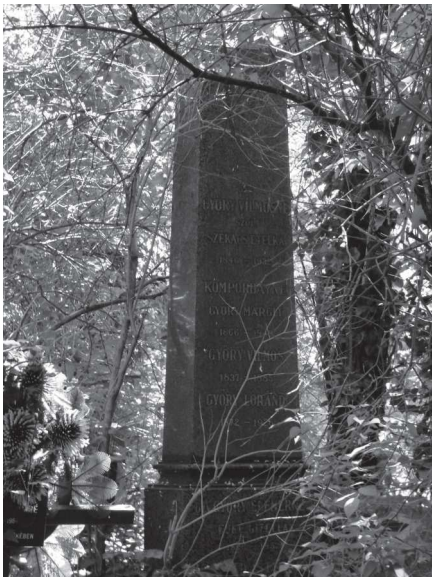
György Vilmos védett síremléke a rákoskeresztúri Új köztemető mára nehezen

megközelíthető részén, a gondozatlan erdőszorközi parcellában található. Az obeliszk mögött nincs felépítmény, sírhantot is hiába keresnénk. Ha volt is, azt az áttelepítést követő 60 esztendő láthatatlanná mar-
ta.

Ha az odalátogató megáll az újraállított emlékoszlop előtt az ott nyugvókra emlékezni, akkor nem a temetések pár órás gyász fog eszébe jutni, hanem az, hogy egykor hogyan lüktetett, hullámzott velük, bennük, általuk is az élet.

Ez a 183 hektáron elterülő temető első sorban a Kerepesi úti tehermentesítésére jött létre, és csak nevében új, mivel 1886 májusában nyitották meg Kőbányán. Ennek ellenére az ismertebb neve ma is rákoskeresztúri Új köztemető.

Győry Vilmos emlékoszlopa

Fotó: Liborné Putnoki Edit

Úgy tűnik, egy temetőt sem laknak végleg

A Kerepesi úti temetőben nem csak Győry Vilmosnak nem adatott meg az „örök nyugalom” lehetősége. Az 1885. évi dísztemetővé nyilvánítása után jelentősen megnőtt az ide eltemetett jeles személyiségek száma. Tóth Vilmos *A Kerepesi úti temető másfél évszázada* című munkájában a fontosabb nevek között az 1876-ban a főbejárat körüli egyik parcellába eltemetett Székács József püspöknek (Győry Vilmos apó-
sának) díszparcellába való áttemetéséről, valamint Győry Vilmos nyughelyéről is megemlékezik. A temetőben az 1870-es években zajlottak le az első nagy exhumálások és áttemetések. Az áthelyezendő sírokat a főváros jelölte ki, és gondoskodott az ex-

humálások felügyeletéről, valamint az áthelyezett sírok renoválásáról és fenntartásáról. (Székács József újratemetéséről újságunk 2006/1. számában már olvashattunk.

A gyakori exhumálások, a híres sírok akár többszöri költöztetése újra és újra tiltakozást váltott ki, és nem mindig alaptalanul. A mintegy tizenkétezer sírból harmincötöt találtak érdemesnek arra, hogy a főváros költségén áthelyezzék őket, és gondoskodjanak a fenntartásukról.

A Kerepesi úti temető lezárásáról szóló határozat a diktatúra legsötétebb évében született. 1952. szeptember 30-ától kényszerűen zárt terület lett, egészen 1956 májusáig, amikor hivatalosan nemzeti sírkertté nyilvánították. De a rendszerváltásig továbbra is zárt és ateista kegyeleti hely ma-

tévesen lettek felvésvé. (Győry Vilmos 1838-ban, Győry Lóránd 1871-ben született.) Bár a hivatalos verzió szerint az új feliratok szövegét a családok, valamint irodalmi egyesületek bevonásával döntötték el. Az obeliszken a délutáni nap fényénél az alábbi feliratok voltak olvashatók: *özv. Győry Vilmosné, szül. Székács Etelka (1846–1932), Kompordayné Győry Margit (1866–1940), Győry Vilmos (1837–1885), Győry Lóránd (1872–1926), özv. Győry Elemérné Füke Gizella (1876–1952) és Horváth Istvánné Győry Sarolta.*

Az újratemetés körülményeiről a temetői hivatalból ezek tudhatók: Győry Vilmosnak és családtagjainak nem kenotáfiumként (hamvak nélkül) állítottak új fejfát. A jó állapotban lévő követ átvésték.

A temetői nyilvántartókönyv adatai egyértelművé teszik, hogy 1957-ben a Győry család Kerepesi temetőben található minden tagját exhumálták. A sírban négy exhumált családtagot egyesítve temettek újra, és mindössze egy koporsós temetés történt: *özv. Győry Elemérné Füke Gizella* maradványai esetében, mivel temetése óta nem járt le a porladási idő. Horváth Istvánné Győry Sarolta pedig a nyilvántartás szerint nem nyugszik a közös sírban. Ugyanis nem ritka eset a temetők történetében, hogy valaki neves családja sorába véseti fel a nevét. A közös sírban nyugvókról eddig megismert adatokon túl Győry Vilmos további öt hozzátartozójának még nem ismerjük nyughelyét. Utolsó életszakaszuk felderítése várat magára.

Győry Vilmos élete Ciceró szavainak igazságát erősítette fel: *„A rövid életkor is elég hosszú a jó és tisztességes élethez.”*

VERASZTÓ ANTAL

Források:

- *Orosházi Újság*, 1885. 16. sz. ápr. 19.
- *Orosházi Újság*, 1886. 42. sz. okt. 17.
- *Békési Élet*, 1969/2 sz.
- *Koszorús Oszkár evangélikus lelkész: Győry Vilmos (276–283. p.)*
- *Elek László: Győry Vilmos Orosháza–Budapest, 1993*
- *Verasztó Antal: Visszaszámlált évek. Az orosházi temetők története Orosháza, 1996*
- *Országos Széchényi Könyvtár kisnyomtatványtára*

radt. A temető lezárását részleges kitelepítés követte. A síremlékek egy jelentősebb része helyváltoztatásra kényszerült, sokat közülük a Farkasréti vagy más budapesti temetőbe szállították át. Győry Vilmosnak és családtagjainak maradványait 1957. november 19-én a rákoskeresztúri Új köztemetőben temették újra. Sok évtized után is örömkre szolgálhat, hogy sírja a fenntartásra javasoltak között szerepel, és nem a felszámolásra kerülők közé került a listán, mert az áttelepítéseket feldúlt sírok és szét-hajigált emlékkövek kísérték.

Az újraállított obeliszkre a másodlagos bevésvé alkalmával hat név került fel. Győry Vilmos neve harmadik a sorban, mivel a felvésvé nem az elhalálozás sorrendjét követte. S nem is hibamentes, mivel Győry Vilmos és Győry Lóránd születési évszámai

Levéltárunk kincseiből XIX.

Válogatás az 1818-ban elkezdett protokollum 1824. évi bejegyzéseiből

Az egyház vezetésének mindenkor komoly feladatot jelentett a lelkészek és a tanítók, illetve más egyházi alkalmazottak fizetésének előteremtése, az iskolák működéséhez szükséges anyagi alapok biztosítása. A törvényben meghatározott adó jelentette az egyházköztség legfőbb jövedelmét. Voltak azonban olyanok, akik a falu jegyzőjével, Skolka Sámuellel végrendeletet készíttettek, és az egyházközségre is hagytak különböző összegeket.

A január 12-ei ekléziagyűlésen örömmel állapították meg, hogy „*némellyek Lakosaink közül még utolsó napjaikban is megemlékeznek Nemes Ecclesiánknak szükségéről*” és Testamentomaikban (végrendeleteikben) rögzítik ezt. Ezért úgy határoztak, hogy a „*Jól-tevőknek nevei a későbbi időkre is emlékeztetben legyenek*”, írják azt be az egyházközség jegyzőkönyvébe.

Ezen az ülésen két, az egyházközséget is érintő végrendelet megörökítéséről határoztak. Az egyik még 1821. június 11-én kelt „*Öreg Szekeres Takáts Mihály Testamentoma*”, a másik pedig 1823. július 16-ai keltezésű: „*Nagy János Testamentoma*”. A korabeli gyakorlatnak megfelelő formában vezették be a szöveget: „...*érezvén testi erőtlenségéből következtethő halálotmat, ép ésszel, s elmével kevés vagyonkámról a következő vég Rendelésemet tészem.*” Rendelkezett „*4 kapából álló*” szőlőjéről, összességében 519 forint pénzéről, ami 8 embernél van „*contractusokban*” (szerződéssel kölcsönben). Az örökhangyó az evangélikus ekléziára hagyta a Balog Pál Jánosnál lévő 50 forintját is, azonban megjegyzi, hogyha nem lenne behajtható, „*azt János ötsém a többi néki marandandó pénzből fizesse ki*”.

Nagy János – érdekes módon – 50 forintot hagyott végrendeletileg „*az Evangélicá Ecclesia Számára*”, és 50 forintot a „*Római Catholica Ecclesia Számára*”. Halotti anyakönyvünkéből megállapítható volt, hogy Takáts Mihály 1822. augusztus 7-én halt meg, 87 éves korában. A kurátort felkérték, intézkedjen a Takáts Mihály által az egyházra hagyott pénz befizetéséről, együt-

tal elhatározták: Balog Pál János „*is föl fog szőlíttatni azon Tartozásának mentől előbb leendő befizetésére*”. Ugyanígy lépéseket tesznek a Nagy János által „*ezen ecclesiát illető ötven forintoknak mentül előbb leendő bé szedése végett*”. Az anyagiak hiánya végigkísérte az egész évet.

A március 12-ei gyűlésen a presbitérium megbízta a lelkészt, hogy szószéki hirdetés útján „*hathatósan a nép eleibe terjeszék*” a kérést, miszerint adakozzanak, hogy „*az ecclesiának mostani szükségét pótolják*”.

A tanítók részben búzában kapták a fizetésüket, azonban van egy feljegyzés: „*az Oskolabeli Tanítók is méltán panaszkodnak*”, hogy a jó és alkalmas búza helyett, a szülők „*csak szemetést adtak és azt meg sem rostálták*”.

Lányi Sámuel úr, a „*Lánykák Tanítója*” kérte, hogy egyik szobája padoltasson ki, „*mivel a nagy por miatt alkalmatlan, hogy benne lakhasson*”. Paul Mihály rektor pedig Kováts Timótheus kollégája ellen adott be egy írást. A lakása előtt lévő kert használatán különböztek össze, s levelében „*durva és sértő kifejezések találtak*”.

Elérkezett a választások ideje, miután „*a Presbyterek közül némellyek elhaltak, némellyek előregedtek, emiatt hivataljokról önön magok le mondottak*”. A „*régiek közül*” ismét megválasztottak: Horváth Pál, Tót Ferenc, Ágoston György, Szendi Horváth István, Ravasz István, Szabó István. Az „*újak közül*”: Németh István, Pataky András, Csizmadia János, Sós János, nemes Thék András, Fehér Mihály szücs, Csete Ferenc. Kimaradtak: nemes Szalay Mihály, Jankó István, Sárközi András, Tót András, Salamon Mihály (meghalt). Ugyanakkor Szepesi Mihály kurátor helyett megválasztották Argai Pált és Kertész Mihályt. Stiglitz János régi harangozó „*mivel öregsége miatt, se nem lát, sem pedig nem hall*”, helyére „*Horváth András tétetődött*”. Az április 9-ei gyűlésen döntöttek arról, hogy az új tisztségviselők „*a Regveli Isteni Szolgálat után az Oltár előtt, a népnek Jelenlétében fognak meg eskettetni*”.

Megoldandó feladatként jelentkezett az, hogy az örökös szabadságra hazabocsátott katonák sem a lelki, sem az iskolai tanítóknak nem óhajtották fizetni búzabeli tartozásukat, ezért szükségesnek tartották olyan rendszer kialakítását, „*amelyhez az előljáróság és maguk a katonák is alkalmazhatni tudjanak*”. Megerősítették azt az 1819-es határozatot, miszerint „*a házzal bíró katonák 1 véka búzát, a házatlanok pedig 30 krajcárt fizetnek, az elnyomorodottak pedig semmit*”.

Nem voltak gyakoriak az ekléziagyűlések, hiszen a Szent András hava [november] 19-én tartott összejövetel volt az évben a negyedik. Bejelentették, hogy az aszódi báró Podmaniczky János esperességi felügyelő lemondott hivataláról. Az orosházi egyházközség „*Tekintetes Vietorisz Maximilian Urat, mint a Méltóságos nagykárolyi Gróf Károlyi familia vásárhelyi kerületi, nagyérdemű inspectorát candidálta Esperesti Inspectorának*”. Az esperességre ismét „*nagy Tiszteletű Tiszteletes Tudós ábrahám falvi Machula Gábor volt Esperest Urat candidálja*”. A helybeli felügyelői tisztség is megüresedett, mivel Marthon Péter számtartó úr meghalt. Helyére a berényi illetőségű Papp Jánost, a jövendőbeli orosházi postamestert választották.

Kováts Timótheus rektor úr írásban kért többek között „*jó és alkalmas íróasztalokat*”. Az ekléziagyűlés megállapította, hogy ez „*minden rendes Oskola Házaknak múlhatatlanul szükséges*”, ezek „*az Ecclesia Curatora által mentül előbb tellyesíteni és eszközölni fognak*”.

Bejelentették, hogy az eklézia esküdtjei közül nemes Thék András és Sós János a helység esküdtjévé tettek, helyükre nemes Jankó Ferenc és Győri Dani János választottak.

Végezetül ideiktatjuk, hogy az Orosházi Evangélikus Egyházközségnél a tárgyalt esztendő folyamán 696 gyermeket kereszteltek meg, 126 pár kötött házasságot és 308 főt temettek el.

KOSZORÚS OSZKÁR

Egy orosházi szenior vizes világcsúcsa

Az orosházi internetes Oroscafé ezt írta az augusztusi FINA Masters kapcsán:

„A verseny legidősebb nevezője az orosházi születésű dr. Bánki Horváth Béla, aki 97. évesen augusztus 15-én 100 mellen és 200 háton, 19-én 100 háton, 20-án 50 háton és 50 mellen áll a rajtköze. Béla bácsi, aki tavaly kapta meg az Orosháza Városért kitüntetését, eddig 18 masters világ- és 29 Európa-bajnoki aranyéremmel büszkélkedhet.”

Még számos médiumot idézhetnék „Béla bácsival” kapcsolatosan, sőt fotói – szárazföldön, vízben – is bejárták az országot.

A 2017-es, ún. „vizes vébé” lázba hozott minket, és szinte otffeledkeztünk a tévé képernyője előtt. Ekkor találkozhattam először Bánki Horváth Béla nevével. Hallatán egy pillanatra sem volt kétségem, hogy orosházi név.

Mindenki „Béla bácsija” nagyon kedvesen közli egy telefonbeszélgetés alkalmával, hogy szívesen veszi, ha meglátogatom: „Orosháziai vagyunk a feleséggel együtt, de régóta Szegeden élünk...” Elmondom, hogy láttam a tévében, és egy szegedi barátom (dr. Szerdahelyi Péter) hívta fel rá a figyelmemet, aki segítette megszervezni a találkozónkat. Amikor meglátogatam, néhány orosházi ismerős üdvözlését átadom, és ő mosolyogva bólogat, sőt azonnal emlékeket idéz fel.

Előttem fekszik a kellemesen berendezett nappali kisasztalán egy halom – láthatóan értékes – érem, mi pedig a vendégmázasztaló fotelekben ülve nézegetjük azokat, ahonnan majd a beszélgetés végén nem is olyan könnyű felállni. Mintha a nálam 27 évvel idősebb Béla bácsinak még ez is könnyebben menne. Bár igaz, kedvesen mentegőzve mondja a beszélgetés legvégén, hogy a lépcsőfokokon ne kelljen lekísérnie. Csendes helyen lakik Szegeden, kertészházban, üdítő környezetben, ablakából pedig a Mátyás tér ősi templomára látni, ahol a török időkben rövid ideig a szegedi evangélikusok is tarthattak istentiszteleteket.

Az asztalom fekvő érmek csodálatosak. Az első, amit mutat, a legfrissebb a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat)

kitüntetését, amit 2017. augusztus 18-án vehetett át Balog Zoltán miniszter úrtól a fővárosban. Ekkor volt Budapesten a FINA Masters világbajnokság, ahol a 96 éves Béla bácsi – egy egész ország így szólítja a médiumoknak köszönhetően – négy aranyérem vehetett át, s magát az eseményt láthattuk is a tévé képernyőjén. De most megható együttállani is ezeket az érmekeket, mert egy kézben tartva a nyakba akasztható tartókon összekocpanva úgy csilingelnek, mint hajdan havas télen a szánkcsengők a szánkót vidáman, frissen, könnyedén húzó lovak hámján. Szépen, tisztán, megindítóan szólnak. Egymásra nézünk, hogy erre az életményre még mindketten emlékezünk, noha mára mindent a zúgó, bőgő motorhangok nyomnak el.

Bánki Horváth Béla magyar szeniorúszó 2017. december 20-án lesz 97 éves, és

Forrás: FINA (World Masters Championships)

idén nyáron még szuperaktív résztvevője volt a világbajnokságnak, szeniorúszóként csodálatos eredménnyel. Játékos találós kérdéssel kezdve mondja el, hogy hol is született. Igen, Orosházán, annak ellenére, hogy szülei parasztemberek, gazdálkodók lévén Csanádapáca közvetlen közelében, tanyán éltek. A találós kérdés: „Tudja-e, hogy Orosházán hol van a Szép utca?” S rövid töprengésem után megfejtí számomra a feleletet: a Luther utca volt valamikor a Szép utca, ott született a nagynéni házában. Majd a szülei vel a Pacsirta utcába költöztek és a közeli Hajnal utcai elemi iskola kisdíákja lett. Nagy szeretettel emlékezett meg a tanítókról, akik az orosházi evangélikus elemi iskolában tanították. Különösen Tóth Laci bácsiról, akinek a neve még manapság is fogalom az evangélikus alapítású kisvá-

rosban. Emlékeiben él Zatykó Mihály tanító úr és Orbán János tanító úr. Nagyon kedves, kellemes emlékek ezek számára.

A négy polgári után következett a mezőgazdasági középiskola, majd az Agrártudományi Egyetemen a doktorálás, és megszerezte még a mezőgazdasági szaktanár oklevelet is. Berettyóújfalun kezdte a tanítást, de a háború alaposan beleszólalt az ő életébe is. Katonáság és fogság következett a II. világháború után, és majdnem 4 esztendeig Grúziában (Georgia) a tábornoktól 25 km-re fekvő Tbiliszi város miatt is méretes gátat, csatornákat, kutat építettek. 82 kutat fúrtak, 5 méter széles és 5 méter magas, 200 méter hosszú gátat építettek lényegében eszköztelenül vagy csak nagyon gyér munkaeszközökkel. Hatalmas erőfeszítés volt, de a született sportember ezt is bírta. Az már az egyéni szerencse kérdése – nevezhetném gondviselésnek is –, hogy az említett helyen sokkal kedvezőbb volt az időjárás, mint Szibériában, ahonnan nagyon sokan nem térhettek vissza.

A fogság után Szentesen tanított, majd Csongrád megyei szakfelügyelő lett, és Hódmezővásárhelyről Szegedre költöztek.

Volt része a vízilabdában is, de egy bal eset miatt – szemsérülés – ez abbamaradt, pedig jobban kedvelte, mint a magányos úszást. 55 év elteltével került újra a versenyzés közelébe. Aktív munkásságának utolsó öt esztendejére úgy emlékszik, mint elég kimerítőre. Ekkor igazgatója volt Szegeden az Ifjú Gárda nevelőotthonnak, ahol nagyon megterhelő, idegfejtő munkában volt része, ez nagyon kimerítette. 60 éves korában onnan szívesen ment nyugdíjba. Öt évi pihenés után került újra látószögébe a versenyzés.

További érmekre hívja fel a figyelmet, s köztük is az egyik legértékesebb számára az, amit 1992-ben kapott Indianapolisban, ez egy pajzs alakú érem. S meghatódott büszkeséggel teszi élém a montreali érmekeket, mintegy maga sem értve, hogy miért is négy színűt, azaz négy kis téglalapot. „Három szokott lenni – mondja – de ez négy”, s együtt az arany, az ezüst, a bronz és pluszban (talán) réz. Ez Montrealban volt 1994-ben.

2015-ből Kazany is feledhetetlen emlék számára, s élém teszi az egész tenyeret ki-

Kárpátalján jártunk

A Fénysugár Nyugdíjas Egyesület beszámolója

Nyugdíjasaink – közösen a szentetornyaiakkal – ismét eljutottak a Rákóczi Szövetség *Utazás 2017* pályázati program keretében Kárpátaljára.

A 46 főből álló csoportban igen sok volt az idős ember, de ez egyáltalán nem okozott hátrányt a Keleti-Beszkidék, a Gorgánok, a Máramarosi-havasok hegyi túráiban sem. Mindenki egyformán vette az akadályokat, még a legidősebb, 86 éves Pali bácsink is a Sipoti-vízesés kövein szökdécselt, mint egy huszoneves fiatal.

Csoportunkat Szigethy Szilárd is elkísérte, erőt adva nekünk lelki támogatásával. Idegenvezetőnk – az elmúlt évhez hasonlóan – a jól felkészült, nagyon tájékozott beregszászi illetőségű Horkay Sámuel volt.

1. nap

A kora reggeli órákban indultunk egy helyi vállalkozó buszával Orosházáról. Lelkészünk áhítatával kezdtük meg utunkat. A Szeghalom–Debrecen–Nyíregyháza–Nyírbátor–Vásárosnamény útvonalon haladtunk, s Beregsuránynál léptük át a magyar–ukrán határt „zökkenőmentesen” – pár órás várakozással. Idegenvezetőnk Horkay Sámuel úr már Debrecenben csatlakozott csoportunkhoz. Pénzváltás és egy kis pihenő után megkezdtük aktív programunkat. Először Beregszentmiklóson tekintettük meg a várkastélyt, a történelmi-képzőművészeti tárlatot, Zrinyi Ilona és Thököly Imre emléksobrát. Továbbhaladva a Szalók-patak völgyében az 1848-as jobbágyfelsza-

badítási emlékművet, majd a Kanora-gerincen túl a Keleti-Beszkidék, Róna-havasok, Borzsa-havasok, Gorgánok látványában gyönyörködhattunk. Áthaladva a Po-

Beregszentmiklósi várkastély

dobóci-hágón, a fülöpfalvai fatemplom épületét csodálhattuk meg. Majd a Sipoti-vízesésnél tett kirándulás kellemesen leűtötte csoportunk tagjait abban a nagy melegben.

A korát meghazudtoló csoport nem fáradt el ugyan, de kellemesen érezte magát első éjszakáján Zúgófalván (Valóc) a Natali Huklikova panzióban. A hely étke, a szobák tisztasága kifogástalan volt.

2. nap

Reggelizés, valamint a csomagok bepakolása után nagy lelkesedéssel indultunk buszunkkal a Gorgánokba. Megtekintettük az Asszonyok könnyei-fátyolvízesését, rövid sétát tettünk a Kamjanka-nyerregre, ahol a körpanorámában gyönyörködhet-

tünk. Láthattuk a csodálatos Kraszna- és Borzsa-havasok hegyvonulatait, a Nagy-ág, a Talabor és a Bisztra folyók, illetve az Ökrös-patak völgyeit.

A Talabor és az Ozerjanka-patak összefolyása mindenki számára felejthetetlen látvány nyújtott.

Az Árpád-vonal Talabor-völgyi völgyzárának bunkerei és a lövészárkai (pontosabban azok maradványai) szintén emlékeztetnek maradtak számunkra.

Felsőszinevérnél megtekintettük a Rosztoka- és Szlobogyanka-patak környékét.

A Szinevéri-tavat csoportunk soha el nem fáradó tagjai gyalogtúrával közelítették meg, majd körbesétálták, gyönyörködve látványában. A többiek kisbuszokkal közelítették meg a szép tavat.

Felsőszinevér

A Nagy-ág völgyében az egymást követő lengőhidak – melyeket asszonyfaggatónak hívnak a helybeliek – érdekes és derűs látványt nyújtottak számunkra.

töltő érmet, amit azért kapott, mert abban a messzi városban 200 méter háton sikerült egyéni világcúcsot úsznia.

Édesapja emlékének szentelünk most időt, aki – ki tudja, miért – nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy tanuljon meg úszni. Ő még csak alig 8 éves volt. Emlékeiben felidéződik az orosházi Diana fürdő, amit majd Gyopáros neve váltott fel később.

Béla bácsi világutazó és nagy versenyző lett idős korában. Csak kapásból sorol néhány nevet: Új-Zéland, Ausztrália, Hawaii, USA, Kanada... és még jó pár hely, ahol sportolóként járt.

Akármerre nézem, egy teljes élet az övé. Mert nemcsak a sportsikerek fontosak számára, nemcsak a médiaszereplés, hanem a családja is. Boldogan sorolja, ki merre, mit csinál. S vall élete alapelvéről is: ez a szeretet. S ehhez tartozzon hozzá az egészséges életmód, az értelmes élet, de mindennek a lényege a szeretet. Alázattal teszi hozzá: és a genetikai adottság. Ezt a szót használja: adottság. Csak csendben elgondolkozom: ha adottság, akkor van Valaki, aki azt adta.

Hallva a szeretetről vallott életelvét, ha nem is akarnám, mégis Pál apostol híres

„szeretethimnusz” jut eszembe (1Kor 13). Minden hiábavaló, ha szeretet nincsen bennünk. Béla bácsi vallja: szerette a munkáját, a sportot, a családját, és ő is sok szeretetet kapott. Hosszú és eredményes életnek titka a szeretet.

Mi tudjuk, az igaz, tiszta szeretetnek isteni forrása van, ahogy az Újszövetségben olvassuk a legtömörebb és legszebb istendefiníciót: „...Isten szeretet” [1Jn 4,8]. S ő minden szeretet forrása.

RIBÁR JÁNOS
ny. esperes-lelkész

Sokan kíváncsian vártuk a Viski erőd-templombeli látogatást. Itt a hús falakon belül megpihenhettünk. A templom belseje, a templomot körülvevő kert szépsége (mely szinte egy arborétum), a harangláb ismét feltöltődés volt mindenki számára.

Továbbhaladva Aknaszlatinán megtekintettük a milleniumi kopjafaegyüttest, és koszorút helyeztünk el emlékezetül.

Második szálláshelyünk Rahón, a Hotel Olenkában volt, ahol mindent kielégítő vacsorával és szálláshellyel vártak bennünket.

A vacsora után egy helyi ruszin néptánc-együttes tartott nekünk előadást. Ebbe csoportunkat bevonták, s utolsó erőnkkel roptuk a táncot késő éjszakáig.

3. nap

Idegenvezetőnk e nap programjával is kített magáért. Csodálatos látvány volt a Fekete- és Fehér-Tisza összefolyása, melyet egy közúti hídról tekintettünk meg. Idegenvezetőnk – ismerve a helyieket – már előre figyelmeztetett a kéregető gyerekek mellőzésére. Ezt betartva óvatosak voltunk velük kapcsolatban.

A Tatar-hágón egy kis szabadprogrammal mindenki kedvére való ajándékot vásárolhatott a helyi kirakodóvásáron. Majd

buszunkkal továbbhaladva a Csornahora- és Szvidovec-hegység és Délkelet-Galícia hegyvonulataiban gyönyörködhettünk.

Felsétáltunk a történelmi hágóra és az onnan látható Prut és Fekete Cseremos völgyére tekinthettünk le.

Terepjáróval – mely mindenki számára nagy élmény volt – feljutottuk a Szvidovec-havasra. Ott is körpanorámás látványban volt részünk: a Máramarosi-havasok és a Radnai-havasok vonulatai, a Visó völgye mind-mind örömteli élményt nyújtottak számunkra.

A Fekete- és Fehér-Tisza összefolyása

A Dömény-havas meredek emelkedőjén felkapaszkodva csoportunk bátrabb tagjai ásványvizet kóstolhattak.

4. nap

Ezen a reggelen mindenki gyorsan elkészült, finom reggelit kaptunk, és úti csomaggal is ellátott szállodavezetőnk. Még erre a napra is tartogatott idegenvezetőnk lát-nivalót.

Az *Európa közepe* emlékoszlopnál pihentünk meg néhány percre, majd a tiszaujlaki turulmadaras kuruc emlékművet, és Csetfalván az ökumenikus templomot tekintettük meg.

Kárpátaljai utolsó kirándulóhelyünkön, Beregszászon rövid program keretében elkölthettük megmaradt hrivnyánkat. Dél körül elbúcsúztunk nagy lexikális tudású idegenvezetőnkől, akit minden csoport számára csak ajánlani tudunk.

Beregsurányánál egyórás várakozás után jutottunk át a hazai oldalra, ahonnan már mindenki telefonálhatott a családjának. Orosházára este 7 órakor érkezünk.

Élményeinket mind elmondani szinte lehetetlenség, de mindenki számára felejtetetlenek voltak. Köszönjük, hogy Isten ismét erőt adott nekünk, és ezt az igazán fárasztó utat mindenki jó kedvvel, jó egészségben meg tudta tenni.

LÁZÁR PÁLNÉ
és KELLER ERIKA

Szentetornyai táborok

Az idei esztendőben a szokásosnál is több tábor szerveztünk Szentetornyán. Minden évben két napközis hittantábort tartunk, külön-külön az alsós és felsős tanulók számára. Most ráadásul az országos felnőtt cigánykonferenciának is helyt adott közösségi házunk.

2017. július 2–5. között – mintegy 60 résztvevővel – tartottuk meg Szentetornyán és Gyopárosfürdőn a *Közös asztal* cigánytábort, melynek vezérfonala megfelelt az eddigieknek: cigányok és magyarok olyan hitébresztő, hiterősítő napokat töltsenek együtt, melyeken a lelki töltődés mellett kapcsolódásra is alkalom nyílik. A tábor vezetője Bakay Péter evangélikus lelkész volt.

A gyopárosi fürdőzésen túl lehetőség volt arra, hogy gyakorlati kérdésekben is szélesedjen a hallgatók ismerete.

A Mesélő édesanyák modellt Csepreginé Gombocz Eszter egyetemi tanár felvezetésében ismerték meg a jelenlévők és kulturális gazdagodásra is mód nyílt. A tábor

résztvevői városnézésen is voltak. Jártak az evangélikus templomban, ahol – egyebek mellett – Koszorús Oszkár helytörténész előadásában megismerték az evangélikus gyülekezet történetét.

A táborbeli áhítatokat evangélikus lelkészek tartották, és egy cigány származású szabadkeresztyén lelkész. A tábor témája a találkozás és a búcsúzás volt. Jákob, Mózes és Pál apostol életén keresztül vizsgáltuk Istennel és emberrel történt találkozásait, valamint búcsúzásait tanulságát az embe-rektől.

A tábor sikeres megszervezésében voltak segítőim. Szolgálócsapatunk közreműködése ugyancsak nélkülözhetetlen volt a tábor lebonyolításában. A helyszínt Antal László önkormányzati képviselő biztosította, aki saját maga is részt vett a tábor szervezésében. Ő maga nemcsak ilyenkor, hanem máskor is megtesz mindent azért, hogy sikerüljön integrálni a helyi cigányközösséget a többségi társadalomba.

2017. július 6–29. között (megszakításokkal) 10 napon át zajlottak a gyermektáborok. Ezekben 50 fő vett részt a gyermekkorosztályból. A két hét folyamán megismerkedtek Luther Márton életével. Az idén a reformáció 500. évfordulójára megjelenő rajzfilmen keresztül sikerült közelebb hozni azt a kort a fiatalokhoz. Mindennap kiscsoportos beszélgetés is volt a fiatalok számára hitoktató, lelkész és pedagógus segítők közreműködésével. A gyermekek számára ingyenes gyopárosi és mártélyi fürdőzésre is mentünk. Volt még egynapos erdélyi kirándulás, és megtekintettük a Gyulai Végvári Napokat, mely visszavezette a gyermekeket abba a korba, melyben Luther is élt.

A felnőtt-tábor a sárszentlőrinci Zsivora György Népfőiskolai Alapítvány támogatásával valósult meg. A gyermektáborok a helyi evangélikus gyülekezetek és a Bethesda Alapítvány Orosháza szervezésében valósultak meg.

LACZKI JÁNOS

Szentetornyai bizonyágtétel

2017. október 1-jén megtelt a szentetornyai evangélikus templom a gyülekezet reformációi emlékünnepe. Az ünnepre vendégek is jöttek: 18 fő érkezett a nyírteleki Filadelfia evangélikus gyülekezetből. Az igehirdetés szolgálatát Malik Péter Károly evangélikus lelkész végezte a Róm 12,1–2 alapján, s a személyes reformáció szükségességét hangsúlyozta.

Az istentiszteleten énekes szolgálat is elhangzott és bizonyágtételek is voltak. Az egyik bizonyágtétevő Rózsa Sándor volt. Ő elmondta, hogy az öccsével együtt a nagymamája nevelte fel, így már 14 évesen dolgoznia kellett. Később családot alapított. Felnőtt korában hallott az evangéliumról, és egy csendeshéten tért meg. Életének 50-es éveiben adódott a lehetőség, hogy befejezze középiskolai tanulmányait, majd leérettségizzen. Így 57 éves korában szerezte

meg az érettségi bizonyítványát és a tanyagondnoki végzettséget. Más esetben ez talán már megszokott, de a görögszállási cigányok között sajnos még egyedi eset. Sándor elmondta, hogy a tanulmányai során sokszor felmerült a gondolat, hogy feladja a terveit, mivel a munka mellett nem volt könnyű tanulni, és az ő korábban már nem fog úgy a fej, mint egy fiatalnál. A gyülekezetben azonban biztatást kapott arra, hogy tartson ki, ne adja fel. Az egyik lelki testvére azt mondta: „Sanyi, legyen benned kitartás!” Fő motivációja az volt, hogy példát mutasson a helyi cigány fiataloknak: 8. általános után nem kell megállni, van más lehetőség. Sohasem késő elkezdni. Sándor számára a Kol 4,2 volt az a bizonyos vezérfonal: „Az imádkozásban legyetek kitartóak, és legyetek éberek: ne szűnjetek meg hálát adni.” Most is azt üzeni mindenkinek, hogy

legyenek éberek a tanulásban, nagyon fontos a kitartás, ne adják fel. A szentetornyai roma fiatalok elé is ilyen példát adott, erre biztatta őket.

Az istentisztelettel párhuzamosan a gyermekek számára külön foglalkozást tartottunk. A reformációi napon közös ingyenes ebéd is volt, amelyen több mint kétszázan vettek részt. A nap során a kisebbek és a felnőttek közül néhányan Luther Márton életét film formájában is megismerhették. A reformációi napon a templomban tematikus kiállítást is megtekintettek a látogatók, az 500 évvel ezelőtti németországi reformációra emlékezve. Ezt a napot a Magyarország Kormánya által létrehozott Reformációi Emlékbizottság anyagi támogatásával tudtuk megszervezni.

LACZKI JÁNOS

Őszi alkalmak a leánygyülekezetekben

Heti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- vasárnap 8.30-kor istentisztelet Szentetornyán;
- vasárnap 10 órakor istentisztelet Rákóczitepen;
- vasárnap 14 órakor istentisztelet Kardoskúton (kivéve hónap 1. vasárnapja, akkor református istentisztelet van);
- csütörtökönként 16 órától ifjúsági óra Rákóczitepen a rákóczitepei fiatalok számára (gyülekezeti terem);
- péntekenként 16 órától ifjúsági óra Rákóczitepen a szentetornyai fiatalok számára (gyülekezeti terem).

Kétheti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- hétfőnként 17 órától házi bibliaóra Kardoskúton, családoknál (Máté evangéliuma);
- keddenként 17 órától házi bibliaóra Szentetornyán Szabó Józsefné presbitertestvérünkknél (Zsoltárok könyve).

Havi rendszerességgel tervezett alkalom:

- szerdánként 17 órától szülői bibliaóra Rákóczitepen (gyülekezeti terem).

JÓ HELYÜNK VAN! Otthona lett a nővéri szolgálatnak

Szeretettel tesszük közzé, hogy a nővéri szolgálat segítő lehetőségeivel – Éléskamra és egyéb formájú segélyeivel, tárgyi dolgaival – a templommal szemben, az alvégi parókia udvarából nyíló kedves kis helyiségben talált otthonra, melynek neve:

„A GYÜLEKEZETI NŐVÉRI SZOLGÁLAT LOGISZTIKAI KÖZPONTJA”

Kérjük, hogy 2017 novemberétől – előzetes egyeztetés híján – a következő félfogadási időszakokban keressék a szolgálatot:

HÉTFŐNKÉNT 9–11 ÓRÁIG PÉNTEKENKÉNT 9–11 ÓRÁIG

Emlékeztetőül: segítő lehetőségeket kínálunk akut és hosszú távú ápolási, prevenciós, szociális, betegmozgatósi, és minden ide tartozó ügyben. Előzetes egyeztetés a +36 20/775-3912-es telefonszámon, vagy a Lelkészi Hivatalban.

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT

HALLHATÓ IGE

Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit a kedves testvérek hétről hétre meghallgathatják az interneten is, a következő címen: oroshaza.lutheran.hu/igehirdetesek. Isten áldása legyen minden alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik. Hisszük a próféta tanítást, hogy: „... az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” [Ézs 55,11]

Fénysugár-híradó

„A kegyelem ege alatt járhat Isten népe boldogan. A kegyelem ege alatt az életnek annyi szépsége van.”

Ezzel a szép Túrmezei Erzsébet-verssel indultunk útnak szeptember 18-án egy őszi kirándulásra, hogy sok szépséget felfedezhessünk.

Első állomásunk Debrecen volt, ahol az egyetem épületét tekintettük meg. Gyönyörködtünk a szép szökőkutat övező park virágaiban, sétányiban.

Ezután Nyíregyháza főterét csodáltuk meg, kávészünettel. Tokajban rövid sétát tettünk. Ki borozott, ki fagyaltozott, ki csak a kis város zezugos utcáin nézelődött.

Az esti órákban érkezünk Bodrogkeresztúrra, ahol a szokásos szeretetteljes fogadtatásban részesültünk, finom vacsorával vártak minket. Ezután sor került még egy-két borospince meglátogatásra, majd fáradtan nyugovóra tértünk. Másnap reggeli előtt egy rövid áhítatot tartottak nekünk. Együtt imádkoztunk a jó időért, mert bizony esős-borongóst jósolt az előrejelzés. Fontos volt az esőnélküliség, mert szabadtéri programokat terveztünk. De Isten meghallgatta imádságunkat, és estig nem esett.

Első utunk Sátoraljaújhely volt. Amíg a libegő elindulására vártunk, megtekintet-

tük a Kazinczy-mauzóleumot. A kevés idő ellenére is tartalmas programunk volt, nagyon jól berendezett, érdekes kiállítóterem-ben jártunk.

A libegőre felülni mindenki számára nagy kihívást jelentett, de nagyon bátor és lelkes volt a kis csapat. Szerencsére markos legények segítették a be- és kiszállást, így balesetmentesen megúsztuk. A látvány pedig megérte a „kockázatot”, az egész várost és környékét megcsodáltuk, átláttunk még a szomszédos Szlovákiába is.

A füzerradványi Károlyi-kastély

Napunk következő állomása Füzesrád-ványban a Károlyi-kastély volt. A már renovált és berendezett teremben eredeti bútorok között járva sok érdekes tudnivalót hallottunk a tárlatvezetőtől. Csodálatos a hatalmas kastélypark is.

A délutánt egy kis vonatozással töltöttük: Pálházáról kis erdei vasúttal jártuk be

az erdőt-mezőt. Leszálltunk egy kis vadász-kastélynál, ami egy szép tó mellett áll. Érezhető volt, hogy őszi kezdődik, elég kihalt volt a táj, de jó időben biztosan egész napot is el lehet tölteni ezen a vidéken. Este megingint finom vacsora és kedves kiszolgálás várt bennünket, és ránk fért a pihenés is.

Hazafelé vezető utunkon először Mária-pócscon álltunk meg. Egy kedves fiatalember kalauzolt bennünket a múzeumban és a kegytemplomban, tőle is sok érdekeset hallottunk a könnyező Máriáról.

Nyírbátorban ebédeltünk, majd rövid városnézés következett. Megnéztük Báthori István várát és a múzeumot, az Európa hírvérfaragangtornyot. A gótikus református templomot pedig a helyi lelkész mutatta be nagy lelkesedéssel. Este baj nélkül, tele szép élményekkel érkezett haza a kicsi, de lelkes csapat. Jól éreztük magunkat együtt.

Október 3-án került sor a klubban az idősek napi rendezvényre. A rövid áhítat után iskolánk pedagógus-csapatja köszöntötte az időseket. Egy népi bohózatot adott elő a tanárok kis színjátszó csoportja, nagy sikerrel. Ezután a klub tagjai palacsintapar-tira hívták a vendégeket. Volt még tea, finom sós és édes sütemény. Jó hangulatban, jóízű beszélgetéssel telt el a délután.

SZEKERESNÉ dr. RUSZNÁK JOLÁN

Hogy mindenki eljuthasson a templomba...

Meglepő kérésekkel fordultak hozzám nemrégiben: valaki azt kérte, hogy mivel olyan kevés utasa van mostanában, hívjunk többeket, másvalaki meg azért szomorkodik, mert megidősöd-vén nem tudott eljönni istentiszteletre, segítség híján.

Én is elszomorodtam: de hát évek óta vannak lehetőségeink! Működik és kínáljuk, miért nem találkozik kereslet és kínálat?

Senkit nem hagyunk otthon, aki el akar jönni a templomba! Le-gyen szabad tehát újra felsorolni a lehetőségeket:

1. Templomi istentiszteletekre járókat szállító kisbusz közlekedik a városban vasárnaponként – igény szerint háztól házig, Mareczki Béla sofőr jóvoltából, az iskola járművével. Az istentiszteletekre ezen a módon eljutni szándékozónak csak annyi tennivalójuk van, hogy bejelentik igényüket és címüket a Lelkészi Hivatalban vagy Mareczki Bélánál, esetleg az egyháznál.

Telefonszámok:

– Lelkészi Hivatal: 06 68/412-402, mobil: 06 20/824-3425;

– Mareczki Béla: 06 20/285-0890;

– Szöllősiné Kassai Judit: 06 20/775-3912.

Ezen közlekedési formát az olyan mozgási nehézséggel küzdők választhatják, akik kevés támogatással még fel tudnak kapaszkodni a buszra. Magától értetődően a sofőr mindenben segít.

2. Akik még súlyosabb mozgásszervi betegséggel küszködnek, azoknak ajánljuk – az Én is eljuthassak a templomba projekt keretében – betegmozgató csoportunk szolgálatát, melynek tagjai akár kézben és autós támogatással is elhozzák a templomba eljutni vágyókat. Ebben kísérőre és más segítők-re is számíthatnak. Telefonszámok:

– Lelkészi Hivatal: 06 68/412-402, mobil: 06 20/824-3425;

– Gyülekezeti nővér (Szöllősiné): 06 20/775-3912.

Kérünk mindenkit – és nemcsak az érintetteket, hanem figyel-jünk a környezetünkre is –, hogy éljünk ezekkel a lehetőségek-kel! Szeretettel várja a hívásokat:

MARECZKI BÉLA
és SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT

A diakónia életéről

„Segíts új utakat találnunk, melyeken a Te békességedet keressük, a nyomort és szenvedést elkerülhetjük, a sírást és a félelmet elűzhetjük.” [O. Schulz]

Az Útmutató ezen gondolatával indítom írásomat, ami szerintem tükrözi az általunk végzett tevékenységet, a diakóniai szolgálatot.

Elmúlt a hőséget árasztó nyár, és már fázósan megérkeztek az „emberes” őszi hónapok. Szomorúan látom, hogy hullanak a fák sárgult levelei, jelezve az elmúlást. Mellette azért ott az örök érvényű tény: őszi és tél után új tavasz jön, ami reményt és örömet ad minden embernek... öregnek, fiatalnak egyaránt.

A nyári szünet után a szeptember újraindítást jelent a diakóniában is, bár csak az összejövetelek szüneteltek, a látogatások nem. A szociális otthonokban gyülekeztünk lelkésze is rendszeresen megtartotta az istentiszteleteket. Diakóniai csoportunk lelkes tagjai pedig minden alkalommal gyümölcscsel, vagy valami aprósággal kedveskedtek, köszöntötték a résztvevőket. Mindig szeretettel veszik körül az ott lakókat, pótolni próbálják a hozzátartozókat.

Mindezekért külön köszönet illeti őket. Természetesen az egyéni látogatások sem maradtak el, hiszen tudjuk, az ad változottságot, örömet az egyedül élők számára. A köszönet szava szól Lázárné Marikának is, aki istentiszteletekre többször hoz autójával olyan testvért, aki csak így tud eljutni a templomba.

A szeptemberi első találkozás most – rendhagyó módon – nem Orosházán, hanem Budapesten, a Deák téri templom csodálatos, imára hívó falai között zajlott, a diakónia napja alkalmából. (Ez a szép esemény minden évben megrendezésre kerül. Eddig is többször részesei voltunk néhányan.)

Az előző két jutalmazott (Lázár Pálné és Kovács Tiborné) után a csoportunk egyik legrégebbi oszlopos tagja, Szabó Gizike kapott elismerést sokéves odaadó, fáradtságot nem kímélő, szerető gondoskodásáért. Szabó Gizike mindig különös elkötelezettséget érzett a diakóniai munka iránt, ezért amikor 1990-ben megalakult csoportunk, ő is tagja lett. Folytatta az előzőleg végzett látogatásokat. Több magányosan élő hittestvérünk csakis őt fogadta el otthonában szeretettel. Megjelenése, komolysága és nem utolsó sorban mély hite nagy biztonságot nyújtott

az egyedül élőknek. Rá mindig lehetett és most is lehet számítani. A kezdetek óta már sok év eltelt, de ő ma is igyekszik minél több emberhez eljutni, elvinni az ige üzenetét Isten mérhetetlen nagy szeretetéről. Ördög Endre igazgatólelkész úr vezetésével többen részt vettünk a budapesti istentiszteleten és az ünnepségen, ezzel is jelezve Gizike iránti szeretetünket. Most, e lap hasábjain is gratulálunk neki, és kérjük Istent, hogy adjon még sok erőt, egészséget életére és további áldásos munkájára.

Számunkra fontos alkalom még október 31., hiszen készülünk a reformáció 500. évfordulója alkalmából tartandó záróünnepségre, melynek helyszíne Budapest lesz.

Ugyanezen jeles évfordulóhoz kapcsolódóan október 28-án Orosházán kerül megrendezésre a békés megyei evangélikusok jubileumi reformációi találkozója. Természetesen mi, a Diakóniai csoport tagjai is részt veszünk ezen a rendezvényen, boldogan vallva meg hitünket.

Ismét az Útmutató szavaival zárom írásomat: „A keresztyén ember életének napjai olyanok, mint a kegyelem gyémántjai, amelyek az isteni hűség aranyfonalára vannak felűzve.” [Ch. H. Spurgeon]

KOVÁCS TIBORNÉ

A Lelki Támogató Közösség programtervezete a 2017–2018-as munkáévre

Kis közösségünk élete új évadba lépett. Ahogy az előző, úgy a jelen munkaév kezdetekor is együtt alakítottuk ki a programunkat. Ezúttal a 65. zsoltár köré épül fel a tematika: „Hálaadásodat áldozd az Istennek, és teljesítsd a Felségesnek tett fogadalmadat!”

Az egészéves sorozat mellé az Evangélikus Énekeskönyv 488. énekét választottuk: „A Sion hegyén, Uram Isten...”

Összejöveteleink a szokott időben, minden hónap második hétfőjén, 18 órakor kezdődnek a gyülekezeti házban... és persze tartanak addig, ameddig csak jól érezzük magunkat. Ízelítőül a programtervezetből:

• **2017. november 13.**
Áldozat és szolgálat

• **2017. december 11.**
Szeretet-magány, öröm-bánat;
Ellentétpárok

• **2018. január 8.**
Engedd el a múltat
és kezdj újat!

• **2018. február 12.**
Önbecsülés és feladat

• **2018. március 12.**
Elhívás és szolgálat

• **2018. április 9.**
Csalódások, bánthatmazások,
elhagyatottság, vég

• **2018. május 14.**
A magvető problematikája

• **2018. június 11.**
Évadzáró slambucparti

Szeretettel vár minden eddigi látogatót és minden új érdeklődőt az LTK-csoport

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Új gólyák az EVA-fészekben

Iskolánkban idén is megrendezésre került a 9. évfolyamosok avatóünnepsége, a Móricka-bál.

Minden évben az aktuális 10. évfolyam a bál szervezője. Idén Szőke-Kilián Szilvia és Fazekas András osztályainak, a 10/4-nek és a 10/6-nak köszönhetően vidám, jó hangulatú két órát tölthetünk el.

Ebben az évben – a hagyományoktól eltérően – nemcsak a díszteremben, hanem

iskolánk egész területén zajlott a Móricka-avató.

A díszteremben hagyományosan egy Móricka-viccel kezdtünk, majd levonultunk az új sportpályánkra, ahol egy rohampályán feszegették fizikai képességeik határait a résztvevők. A kilencedikes osztályfőnökök is felavatásra kerültek. Osztályaik minél több ruhadarabot adtak rájuk és az alkalomhoz illő sminket készítették nekik. Ifjú gimnazistáink tánc- és énektudásukat is megmutathatták, Just Dance és karaoke formájában.

A bál zárásaként szívre tett kézzel és fél lábón állva mondták el a hagyományos Móricka-esküt, melyről írásos emléket is őriznek.

Estére a kilencedikesek szeretetvendégséggel tisztelték meg a szervezőket.

Köszönjük az iskolavezetésnek az avató

lehetőségét és Fazekasné Jankov Ildikó DÖK-segítő tanárnőnek a munkáját. Segítségükkel egy élménydús délutánon vehettünk részt. Bízunk benne, hogy a jelenlegi Mórickák hasonló szeretettel és lelkesedéssel szervezik majd meg a 2018-as Móricka-bált.

KRCSMÉRI JÁNOS ANDRÁS

10/6

Székácsosok a Sas-hegyen

A Székács Evangélikus Iskola 2. és 4. évfolyama tanulmányi kirándulás keretében a budapesti Sas-hegyen töltött egy felejthetetlen napot. Az ottani Meseösvényt bebarangolva Cincér Kázmér segítségével ismerték meg a gyerekek a környék jellegzetes állat- és növényvilágát.

Láthattak bikapókot, mogorós pelét és pannon gyíkot, de a túravonal mentén illatozó törpe nőszirmot, budai nyúl farkfűt, csikófarkat is megismerték.

A gyönyörű kilátás, a hegyi levegő segített egy kicsit elfeledtetni a gyerekekkel és tanáraikkal a mindennapok rohanását, így este élményekkel gazdagon tértek haza.

Minden kirándulás összekovácsolja kicsit az osztályt, s bár eltelt pár hét, mégis mindennap szóba kerül. Az ott átélt élményeket beleépítjük a mindennapjainkba, a látottakat a tanórákba. Alig várjuk, hogy a következő Meseösvényt is bebarangolhassuk!

POÓRNÉ BOKOR HAJNALKA

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Magyarok az ősök útjain

Kirándulás Partiumba

2017. szeptember 22-én izgatottan indultam az iskolába egy nagy bőrdő és egy hátizsák társaságában. Tanulmányi kirándulásra indultunk Partiumba az osztályommal, a 11/6-tal, valamint a 11/4-gyel, osztályfőnökeinkkel és kísérőtanároinkkal.

2003 óta iskolánkban a 11. évfolyam minden évben ellátogat egy kirándulás keretében Romániába, Partium területére. Az elindító a nagykárolyi származású Fülöp Béla, aki iskolánk egyik tanára, majd később a Táncsics Mihály Gimnázium igazgatója volt. Sajnos pár évvel ezelőtt távozott közülünk. Iskolánk azonban nem hagyott fel a szokással, továbbra is minden évben sor kerül erre az útra.

Partiumot magyar nevén „Részek”-ként említik. A mai Románia területén található, s magába foglalja Máramaros, Szilágy, Szatmár, Bihar és Arad megyét.

Kirándulásunk során számos városba, faluba ellátogattunk, ezek időrendjükből: Nagyvárad, Érmindszent, Nagykároly, Kaplony, Koltó, Erdőd, Szatmárnémeti, Nagyszalonta.

Utunk első állomása (22-én, pénteken) Nagyvárad volt. Itt sétáltunk egyet, elhadtunk a Szigligeti Színház előtt, képeket készítettünk a Holnaposok szoborcsoportjánál, elmentünk a főtérre, majd kaptunk fél óra szabadidőt. Nagyon tetszett a város. Amit csak láttunk, az gyönyörű volt.

Ezután tovább folytattuk utunkat Érmindszentre, ahol megtekintettük egyik leghíresebb magyar költőnk, Ady Endre szülőházát, mely ugyan kicsi, de annál nagyobb értékeket őriz. Rengeteg képet láthattunk az ifjú Adyról. Az egyik falon még a 7. osztályos bizonyítványa is ott díszelgett. Megkoszorúztuk az emlékművet, majd egy vers elhangzása után elsétáltunk a közeli temetőbe, ahol lehetőségünk volt Ady édesapja, Ady Lőrinc sírjánál leróni kegyeletünket. Ezt követően visszamentünk Nagykárolyba, ahol elfoglaltuk a szállásunkat, amely a Károlyi-kastély átalakított lovardájában volt. Lepakoltunk, és már

mentünk is kastélytúrára. Az épület egyszerűen csodálatos, szívesen elnézelődtem volna még a szobákban, termekben. A panoptikumban egy kedves hölgy vezetett minket körbe, aki a figurákon keresztül elmesélte a Károlyiak történetét. Ezután ellátogattunk a testvériskolába, ahol a helyi végzős diákok megvendégeltek minket, bemutatták az iskolát és elvittek sétálni. A város nagyon szép, az utcákat járva úgy éreztem: otthon vagyok. Nagyvárad mellett ez a helyszín tetszett a legjobban. Késő este értünk vissza a szállásra, sokat beszélgettünk, játszottunk, majd lassan mindannyian nyugovóra tértünk.

Szombaton reggel korán keltünk. Nem volt túl szép az idő, esett az eső és hideg is volt. Ez azonban nem rontotta el a kedvemet, vártam a programokat. Reggeli után útnak indultunk Kaplonyba, mely Nagykárolytól 5 km-re található. A helyi templomba mentünk, ahol megtekintettük a Károlyi-kriptát. A mauzóleumot Károlyi Sándor alapította elődei és saját maga részére. A Károlyiak leszármazottai szerte a világban élnek mindennapjaikat, de még mindig vannak, akik itt hajtják végső nyugalomra fejüket. Érdekesnek és szépnek találtam.

Innen Koltóra vezetett utunk, ahol a Teleki-kastélyt látogattunk meg. Itt töltötte mézesheiteit Petőfi Sándor és felesége, Szendrey Júlia. A kastélyban működő Petőfi múzeumban újságcikkeket, festményeket, a hitvesi ágyat és számos kéziratot is volt szerencsénk megnézni. Láthattuk a híres somfát és a kőasztalt, amelyen Petőfinek 28 verse született. Az itt található szobrot megkoszorúztuk, majd elhangzott egy vers is.

A következő állomás Erdőd volt, ahol a várat néztük meg. A mai épületet Károlyi Sándor építtette. Itt kötött házasságot Petőfi Sándor és Szendrey Júlia. Személy szerint nekem nem tetszett. A hölgy, aki elmesélte a vár történetét, számomra barátságatlannak tűnt, ezáltal elveszítettem az érdeklődésemet és kevésbé figyeltem a szavaira.

Szatmárnémeti volt a következő úti cél, ahol félóra szabadidőt kaptunk. Egy székesegyház mellett álltunk meg, ahova már bánom, hogy nem mentem be.

A szombati programok sora ezzel le is zárult, innen már csak a szállásra mentünk vissza. Vacsora után ismét játszottunk és sokat beszélgettünk, majd mindenki aludni tért.

Vasárnap később ébredtünk, megreggeliztünk, majd összepakoltunk. Még utoljára sétáltunk egyet a városban és megkoszorúztuk Kaffka Margit emlékművét. Itt felolvastam Fülöp Béla versét, amely kifejezetten megtetszett. Ezek után visszamentünk a szállásra, bepakoltunk a buszba, és elindultunk hazafelé. Útközben még megálltunk Nagyszalontán, ahol megnéztük a Csonka tornyot. Az épület védelmi célokat szolgált a törökidő idején. Ma az Arany János Emlékmúzeumnak ad helyet. Ez Románia legrégebbi magyar irodalmi múzeuma. Nagyon tetszett a torony, és az is, ahogyan az úr bemutatta nekünk. Igazán maradandó élmény számomra. A megtekintés után még sétáltunk egyet a városban, végül folytattuk az utat hazafelé.

Rengeteg információt, tudást nyertem ezzel az úttal. Belepillanthattam a határon túli diákok életébe, és csodálatos helyeket járhattam be társaimmal. Közelebről is megismerhettem nagy költőinket, és úgy érzem, magyarázatot kaptam sok kérdésemre. Hasznos volt az utazás, nagyon jól éreztem magam. Remélem, egyszer újra ellátogathatok erre a környékre!

Részletek a résztvevők beszámolóiból:

Börcsök Viktória

„Összességében nekem ez a kirándulás nagyon tetszett. Az utazás nagyon jó hangulatban telt, a városok nagyon szépek voltak, rengeteg gyönyörű helyet láttunk. Közelebről megismerhettük a neves magyar emberek életét, hogy hol és miként éltek. Megismerkedhettünk az ottani diákokkal, megtudtuk, hogy

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

ők mit gondolnak erről a helyzetről, hogy magyarként az elszakított területen kell élniük. Ezek mellett sok új ismerettel gazdagodhattunk magyar kultúránkat illetően, és sok információval bővült tudásunk a határon túl élő magyarokról.”

Hegedűs Milán

„Meglátásom szerint nagyon hasznos volt ez a kirándulás, hiszen rengeteg olyan dologgal szembesültem, amiről eddig szinte semmi fogalmam nem volt. Szörnyű volt látni, hogy az ottani magyarság milyen elnyomottan él, mivel olyan dolgokhoz kellett alkalmazkodniuk, amelyekhez alapjában véve semmi közük. Én, ha tehetném, még egyszer elmennék. Záró gondolatként pedig: úgy vélem, attól függetlenül, hogy a magyarság csökkenni látszik, sosem fog kikopni Partiumból!”

Kovács Fanni

„Ady Endre 2014 óta tartozik kedvenc költőim közé, mi több: őt tartom a legjobbnak köztük, előzetes ismereteimből tudván, hogy »Ady nélkül a modern magyar költészetet aligha lehet elképzelni, de nem lehet megérteni sem« [Adytól Adyról előszó]. Ezért is volt felemelő meglátogatni szülőházát. A ház udvarának egyik padján ülve sokáig csak bámultam magam elé, odaképzelve a kis „Bandit” (eleinte Andrásnak szerették volna keresztelni, így ragadt rá ez a becenév), ahogy szaladgál az udvaron. Eddig soha nem tapasztalt érzés fogott el, amit megmagyarázni sajnos nem tudok. Nagyon közel áll hozzám Ady Endre, ezért is volt nagy élmény belépni a házba, ahol élt, a szobába, ahol a nagyvilágból hazatérve megszállt. Az emlékműve előtt elszavaltam a Föl-földobott kő című versét, de sajnos nem úgy sikerült, ahogy vártam, mivel társaim jelenlétében egy kicsit izgultam. Rövid ideig úgy éreztem, ezzel a gyenge szavallattal szégyent hoztam az emlékére. Utólag visszatekintve úgy gondolom: ki kellett volna rekesztenem az engem körülvevőket, és nem nekik, hanem egyedül csak neki kellett volna szavalnom.”

Nagy Dávid

„Szép volt Partium, remek helyeken jártunk, s közelebb kerülhettem a határon túli magyarokhoz is. Így tudom, hogy segítőkészek és szeretettel fogadnak minket, akik eljövünk abból az országból, amiben mindannyiunknak élnünk kellene máig. Ha lehetőségem adódik rá egyszer, akkor szeretném megmutatni a családomnak és másoknak is ezeket a helyeket, amiket az osztállyal egy hétvége alatt felkutattunk.”

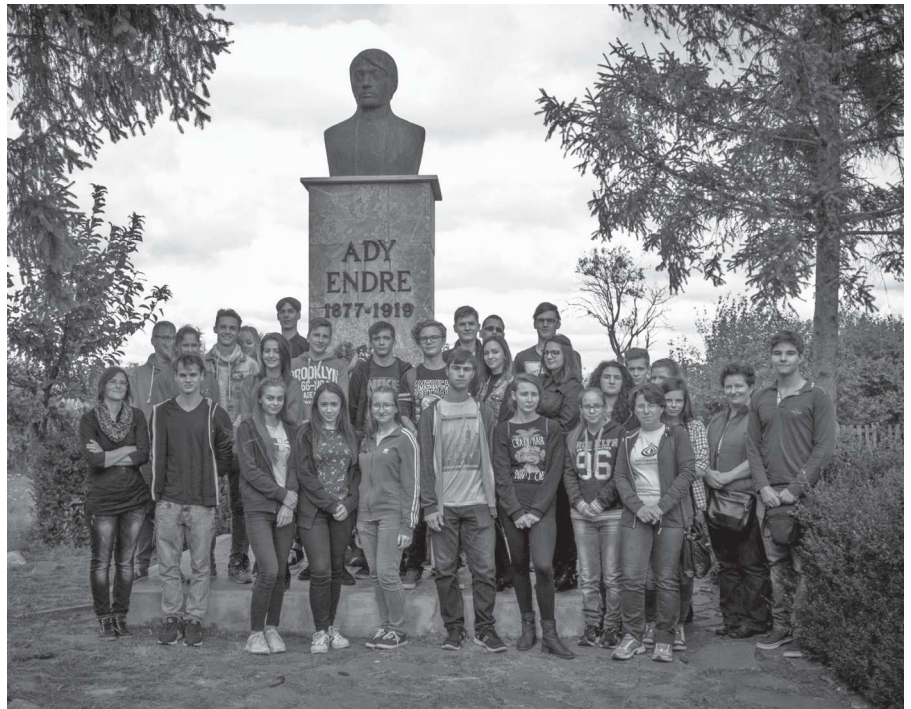
Pap Eszter

„Ez a tanulmányút megerősítette a magyarságról kialakult pozitív képemet. Öröm volt személyesen találkozni külhonban élő magyar

tudom érezni ezek után, személyes szempontból pedig egyértelműen meg tudtam erősíteni jó kapcsolataimat évfolyamtársaimmal, osztálytársaimmal. Őszintén remélem, hogy a jövőben is akadnak majd olyan, a határon túl élő magyarok, akik büszkén vállalják magyarságukat, és annak is örülnek, ha iskolánkban a partiumi kirándulás hagyománya még sok-sok éven át megmaradna.”

Takács Petra

„Rengeteg élményben volt részem és sok érdekességet tapasztaltam meg ebben a három napban. Nekem teljesen más elképzeléseim voltak a határon túli magyarokról. Jó érzés volt látni, hogy mennyire fontos számukra kultúrájuk

fiatalokkal, betekintést nyerni az ott élők mindennapjaiba. Érdekes és szép helyeket kerestünk fel Arany János születésének 200. évében, amelyekre mindig szívesen fogok emlékezni.”

Szemenyei László

„Úgy gondolom, hogy a tanulmányi kirándulás mindannyiunk számára hasznos és kedves emlékként fog megmaradni. Tanulmányi szempontból úgy érzem, hogy a magyarság számára meghatározó költők írásait jobban át

megőrzése. Nagyon megérintett az, ahogyan a román emberek alábecsülik a magyarokat. Remélem, hogy a jövőben elfogadóbbak lesznek, elfogadják az itt élő magyarok kultúráját és nem tépik le emléktábláikat!”

HÁRI CSENGE

11/6

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Nemzetközi diákvezetői konferencia

Az idei évben 19. alkalommal rendezte meg a keresztyén iskolákat összefogó szervezet, az ACSI (Association of Christian Schools International) a szokásos diákvezetői konferenciáját, melyre rekordnagyságú, 373 résztvevő érkezett 18 ország 41 iskolájából. A Székács Evangélikus Iskolából 5 diákot kísérem el a konferenciára, egy volt diákunk pedig segítőként tevékenykedett.

Amint azt a tájékoztatófüzetben is olvashattuk, a jelenlétünk megtiszteltetés, kiváltság és felelősség. Isten egy különleges céllal hívott el bennünket a Balaton partjára,

Minden évben egy igé alkotja a konferencia vezérfonalát. Azonban az idei alkalomra a szervezők nem igét választottak, hanem témakört, s aköré szőttek több igét is. A téma a *Bölcsességgel vezetni* volt, az igék pedig Jób könyvéből, a Példabeszédekből és Máté evangéliumából hangzottak el. A konferencia főelőadója az Amerikai Egyesült Államokból érkezett Brad Belcher volt, aki 1997 óta szolgál gyülekezetében. A 3 nap alatt 5 előadást hallgattak a résztvevők, melyek során a bölcsesség kezdetétől annak növekedésén át eljuthattak a bölcsesség gyakorlatának gondolatáig, közbeékelve a

– „Meg fogom ismerni Isten jóságát abban, hogy megmutatja majd, merre menjek, kivel találkozok, sétáljak együtt, és ő azt fogja mondani: Erre menj!”

– „Isten nem árul el nekünk mindent! Csak a következő lépést az utunkon.”

Az előadások után a diákok elvonultak kisebb beszélgetőcsoportokba, ahol megvitatathatták az elhangzottakat, azt, ami éppen foglalkoztatja őket. A beszélgetések során megismerhették egymást, egymás kultúráját, hitét.

Mindemellett három alkalommal műhelymunkára is sor került. Ezekre a résztvevők előzetesen jelentkezhetek, érdeklődésüknek megfelelően. A műhelymunkák ebben az évben négy területet foglaltak magukba: 1. önismeret; 2. kapcsolatépítés; 3. embereket vezetni, 4. az eredmények megvalósítása.

A kísérőtanárok számára is szerveződtek beszélgetőcsoportok. Mi is megismerkedtünk más kultúrákkal, más népekkel, kollégákkal. Ebéd közben és szabadidőnkben is kihasználtuk a lehetőséget eszmecsere, tapasztalatok megosztására.

A találkozó záróestjén pedig egyféle akciótervet kellett ismertetni, ami a háromnapos konferencián szerzett élmények alapján fogalmazódott meg a résztvevőkben. Konkrét terveket vártak tőlük, hogy miként tudják az elsajátított vezetői képességeiket Isten tervének megvalósításában hasznosítani. Mi igyekeztünk nem túlságosan elrugaskodni a valóságtól (hangzatos tervek megfogalmazásával), inkább csak annyit előrevetíteni, amit mi magunk meg tudunk valósítani. Így fogalmazódott meg bennünk egy imádságdoboz, melybe minden diák beleteheti a nevét, aki szeretné, hogy érte imádkozzon valaki, illetve szívesen foglalja imába társa nevét egy adott időszakban. (Az ötlet onnan származott, hogy a konferencia minden résztvevőjéért név szerint imádkozott valaki a világban.) További terveink között szerepel bátorító igék kihelyezése, terjesztése a városban, „min-

ra, Zánkára. Ez a konferencia is azt a célt szolgálta, hogy Isten teljesíteni tudja tervét a mi életünkben.

2017. szeptember 27-én a kora délutáni órákban izgatottan érkezünk meg a gyermeküdlő főépületébe. Kísérőtanárként és korábbi résztvevőként tudtam, hogy mi vár ránk, a diákjaimat igyekeztem felkészíteni, a hangulatot és azt az érzést azonban csak hozzávetőlegesen lehet leírni, amit a több száz résztvevő együttes dicsőítő éneklése, vagy a közös játék, a meghitt beszélgetések, az Istennel való találkozások jelentenek a fiatalok szívében és lelkében.

bölcsesség gyakorlatának kihívásaival. Néhány mondat az előadásokból:

- „Csak Isten tudja megnyitni a szemünket, hogy láthassuk az értékeket.”
- „Gyakran hihetetlen távolságot kell megtennünk, hogy valami értékeset találjunk.”
- „Szükségem van Istenre az életemben, hogy megbocsássa a bűneimet.”
- „Az élet egy utazás számomra, de merre menjek? Honnan tudhatom?”

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ dennap legalább egy valakivel tégy jót” mozgalom indítása, valamint személyes üzenetként hasznosítható téphető üzenet-fal létrehozása, hogy ki-ki egy-egy ismerősének, barátjának átadhasson egy jókívánást, ha éppen úgy gondolja. A mellékelt képen éppen az látható, amikor egy másik országból érkezett résztvevő (a jobb oldalon, csíkos pólóban) mond imádságot a mi kis csapatunkért, iskolánkért, a terveink sikeres megvalósításáért.

Szeretettel ajánlom mindenkinek átgondolásra a fenti sorokat, mert úgy gondolom, mindannyiunk számára van mondanivalója. Hiszen a folyamatos munka azt jelenti, hogy a nehezebb utat választjuk, mert hiszünk, hogy megéri. Megérte elvinni öt diákomat, mert olyan élményben volt részünk, amit máshol nem lett volna lehetőségünk megtapasztalni. És amiért mindannyian hálásak vagyunk Istennek, hogy az életünkbe vezette mindazokat, akikkel találkoztunk, akikkel beszélgettünk, akik társainkká váltak földi utazásunk során.

Az alábbi sorok bizonyítják, hogy nem csak én mint kísértőtanár, hanem a diákok is nagyszerű pillanatokat éltek át a konferencia idején:

• Hári Csenge

Minden előadás során tettünk egy lépést afelé, hogy elsajátítsuk, hogyan legyünk

bölcs vezetők. Megtanultam, hogy nem kell megfelelni a világ elvárásainak: nem kell tökéletesnek lenni.

Megtanultam, hogy az ösztönzés jótékonyan hat az emberekre, és azt is, hogyan segítek egy barátomnak, ha szüksége van rá. Mindezt bibliai példákön keresztül sajátíthattam el. Úgy érzem, ez a pár nap elindított bennem valamit. Elhatározásokra jutottam és terveket szőttem. Új embereket ismerhettem meg, és közben gyakorolhattam az angol nyelvet is.

• Kruzsai Alexandra

Az előadásokon kívül csoportokba voltunk beosztva, ahol átadhattuk csoporttársainknak a megszerzett tudást, és kifejhettük véleményünket a témában. Ezen a foglalkozáson döbbsentem rá, mennyire mélyen és elszántan hisznek a résztvevők. Az ő hitük ösztönzött arra, hogy én is még jobban higgyek és törekedjek Isten

akarata szerint élni. A négy nap alatt szerzett élményeimről szívesen meséltem családomnak és barátaimnak is.

• Kovács Fanni

Érdekes volt látni, hogy különböző népek miként élik meg az Istennel való személyes kapcsolatukat, hogyan állnak magához a kereszténységhez. Volt, aki ég felé tárt karokkal énekelt, imádkozott, de volt olyan is, aki csak lehajtotta a fejét, és úgy dicsőítette az Urat.

• Nagy Dávid András

Minden csapattársam barátságos volt, emellett úgy viselkedtek, mintha már évek óta ismernék egymást, s ez pozitív családias volt, mivel rosszabbra számítottam. Jó volt megismerni más nemzetiségűeket. Aki a legmesszebből jött, egy srác volt Kirgizisztánból.

• Szemenyei László

Az egész konferenciát összefoglalva nagyon hasznosnak tartom mind nyelvtanulást, mind a hit kérdéseivel kapcsolatban. Úgy gondolom, hogyha a jövő évben is lesz lehetőségem, szívesen elmennék újra.

SCHMITTINGER ANIKÓ
kísértőtanár

Az aradi vértanúk emlékére

1849. október 6-án az orosz segítséggel levert szabadságharcot követő császári megtorlás során Pesten kivégezték gr. Battyhány Lajost, az első magyar miniszterelnököt. Ugyanezen a napon a szabadságharc 13 tábornoka (Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Poeltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly) szenvedett vértanúhalált Aradon.

Népünk e tragikus sorsfordulójáról idén is rádiós megemlékezést tartottunk. A műsort Deák Péter tanár úr állította össze:

„Őszi napnak mosolygása,

*Őszi rózsza hervadása,
Őszi szélnek bús keserve
Egy-egy könny a szentelt helyre,
Hol megváltott – hősi áron –
Becsületet, dicsőséget
Az aradi tizenhárom.”*

„...a lázadó vezéreket fel fogom köttetni, és minden tisztet, aki a forradalmárok szolgálatában állt, agyon fogok lövetni. Gyökereitől kiirtom a gázt, és egész Európának példát fogok mutatni, hogyan kell bánni a lázadókkal, és hogyan kell a rendet, nyugalmat, a békeséget egy évszázadra biztosítani. Én vagyok az az ember, aki rendet fog teremteni. Nyugodt lelkiismerettel lövök agyon százakat is, mert szilárd meggyőződésem, hogy ez

az egyetlen mód intő példát szolgáltatni minden jövőendő forradalomnak.”

1849. október 6. Ezen a szomorú napon Aradon hulltak le először a Ferenc József által követelt fejek. Haynau osztrák tábornok, aki egy 200 000 fős orosz hadsereggel kiegészülve szabadságharcunk leverője volt, golyó- és kötél általi halálra ítélte a szabadságért és függetlenségért folyó harcunk 13 tábornokát.

Ismét egy szomorú nap... De tudjuk egyáltalán, pontosan mi történt? Tudjuk azt, hogy miért történt? Az aradi 13 tagjait fel tudja sorolni közülünk most bárki is? Hogy miért volt itt forradalom? A szabadságharc kitől akartunk szabadulni? ☞

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ *Alsós diákok:*

– „Szerintem az aradiak harcoltak a mi jövőnkért. Ők adták a vérüket, hogy mi most szabadok lehetünk. Ők harcoltak a szabadságharc élén, őket végezték ki, mert őket tartották a főbűnösnek.”

– „Szerintem azon a napon 13 hős halt meg.”

– „Ez a nap az aradi vértanúk kivégzéséről terjedt el.”

– „Ez a nap hasonlít a halottak napjára. Ezen a napon 13 hős halt meg.”

– „Az aradi vértanúkról annyit tudok, hogy 13-an voltak. Szerintem ezek az emberek sokat tettek a hazájukért és az élőhelyükért. Hazaimádók voltak, szóval szerették a szülőhelyüket, anyaföldjüket. Családjukat szerethették nagyon-nagyon, de hazájuk is nagy értéket jelentett akkoriban.”

*„Ha e szót hallom »magyarok«,
szűknek érzem német zekémet.
keblemben tenger kavargó,
és mintha trombiták köszöntének!*

*[...] A hősök sorsa ma is egy,
így dalolták meg hegedősök,
megváltozhattak a nevek,
de ők a régi „hírvözezte hősök”.*

*Soha sorsot, ily ismerőst;
zászlói bár büszkén dagadnak,
ősi szokás szerint a hőst
legázolják nyers, állati hatalmak.”*

Ismét egy szomorú nap... 1849. október 6., Arad... 1920. június 4., Trianon... 1956. november 4., Budapest... mind-mind tragikus nap.

*„Soha sorsot, ily ismerőst;
zászlói bár büszkén dagadnak,
ősi szokás szerint a hőst
legázolják nyers, állati hatalmak.”*

*Alsós 1.: „De én nem vagyok szomorú,
szerintem nem kell búslakodnunk.”*

*Alsós 2.: „Én, mikor azt a szót hallo-
m, hogy magyarok, kihúzom magam, hisz ma-
gyar vagyok és az őseim is azok.”*

*Alsós 3.: „Én pedig március 15-én felte-
szem a kokárdát, október 23-án felismerem
a lyukas zászlót, és erre a napra megtanu-
lom az Aradon kivégzett 13 tábornok ne-
vét.”*

*Alsós 4.: „Hiszen ők az életüket adták a
mi szabadságunkért.”*

*„Honvéd főtiszt 13,
Bátor férfi 13,
Hős katona 13,
Igaz ember 13.*

*Magyar mártír 13,
Erőt vett a rút halálon.
S erőt adott a magyarnak,
hogy bizzon a virradatban,
amely csak felvirradt!”*

Október 6. a magyar nemzet gyásznapja. A 13 tábornok Aradon és Batthyány Lajos Pesten emberfeletti bátorsággal viselte a halált. A szabadságharc bukása után a teljes terror jegyében a vértanúkról említést sem lehetett tenni. Illegálisan azonban annál többet beszéltek róluk. Az a hősies katonai teljesítmény, amelyet a magyarság akkor felmutatott olyan rokonszenvet váltott ki Európa-, sőt Amerika-szerte, hogy az a nemzet reményeit táplálta, hogy egy kedvező fordulat alkalmával egyszer véglegesen kivívhatja a függetlenségét.

*„Ti őseink, ti régiek
Kik ránk hagyátok a hitet,
Ti vértanú vitézek,
Ma vérszomjas hóhér harag
mártírjaként
Idéz Arad
13 kivégzett.*

*Támadjatok fel, s jöjjetek
Lássátok, ime győztetek!
Elértük végre a kaput,
Hol 100 év végre összefut
Egységbe.”*

A megemlékezés végén egyperces néma felállással tisztelegtünk. Az imádságot követően gyertyákat gyújtottunk a hősökre emlékezve. Isten áldja emléküket és a rájuk emlékezőket!

A felejthetetlen tábor Szeghalmon

Ha egy szóban kellene leírni ezt a táborot, azt mondanám: kihagyhatatlan. Szerintem – sőt, biztos vagyok benne: nem csak én – nem bántam meg, hogy eljöttem.

A napokat áhítattal kezdtük és azzal is zártuk. A többórás szabadidőben általában fürödtünk (volt ott medence) és játszottunk. Azért voltak változatos programok is: csoportfeladatok (pl. Egy perc és nyersz, át-

menni a csapattársaink segítségével úgy a medencén, hogy ne legyünk vizesek stb.), számháború, éjszakai túra, kajakozás/kenuzás. Sokat énekelünk a tábor alatt, ami miatt az esti áhítatok későig elhúzódtak.

Rengeteg barátot szereztünk, mindenki közvetlen és barátságos volt. Az utolsó nap szomorúbb lett, mintha az idő is ellenünk dolgozott volna: sötét felhők, nagy szél. Áhítat helyett úrvacsorás táborzáró isten-

tisztelet volt. Úszni már senki sem akart, inkább a padoknál beszélgettünk, társasoztunk. El kellett búcsúznunk újonnan szerzett barátainktól, de ha még lesz alkal-
munk, jövőre is ugyanitt – bár nem feltét-
len ugyanekkor – fogunk találkozni.

MADARÁSZ LAURA

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Az idő nem számít

„Rohanó világunkban az idő a legfontosabb dolog, amit adhatunk valakinek.”
[Gary Chapman]

Az idő. Sosincs belőle elég. Van, aki tudatosan takarékoskodik vele, valaki könnyelműen pazarolja. Akárhogy is, az idő telik, s ahogy változunk benne, rájövünk, hogy az egymásra, egymással és egymásért élt idő a legértékesebb.

72 óra. Három nap. Van, amikor sok, van, amikor kevés. Egy biztos: sok mindent lehet tenni és sok-sok embernek lehet segíteni ennyi idő alatt. Persze csak kompromisszumok nélkül. Csak ki kell lépniünk a komfortzónánkból, megfogni egy szerszámot, egy hangszert, egy ecsetet, s máris egy kicsit szebb lehet a világ.

Evangélikus, katolikus, református fiatalok és gyerekek az ország sok településén áldozták oda idejüket ezen a hétvégén. A mi vidékünkön hat város kapcsolódott be a tizedik alkalommal megrendezett programsorozatba. Békéscsabán, Mezőberényben, Gyulán, Tótkomlóson, Békésen és ná-

lunk, Orosházán is lelkes fiatalok végeztek különféle önkéntes szolgálatokat 72 óra leforgása alatt.

Az orosházi programok szervezésének motorja az idén is a Székács József Evangélikus Iskola volt. Diákjaink tanáraik vezetésével különböző szolgálatokból választhattak.

A kutyamenhely meglátogatása és az odaszállított adomány minden évben nagy élmény a gyermekeknek. A kórház kis betegei és dolgozói egyaránt örültek az isko-

lánkban tanuló diákok zenés szolgálatának. Az iskola és az óvoda körül is akadt tennivaló. Voltak osztályok, akik játszótereken sürgölődtek és szemetet szedtek a városban.

Az őszi, ház körüli munkákba is besegítettek gimnazistáink, több nyugdíjas otthonában tették szebbé az udvart, a kertet. A temetőben a katonasírokat is rendbe hozták a dolgozók. A templomkert is megtisztult az őszi levelektől. A szülők és a gyermekek együtt gereblyézték össze az avart szombat délelőtt. A templom őszi nagytakarításába is besegítettek a fiatalok, akik örömmel vettek részt a templom felújításában is. A lelkészek és a hitoktatók emlékköveinek festését és letisztítását is többen vállalták. Nemcsak Orosházán, hanem Szentetornyán és Rákóczi telepen is megszépült a templomkert.

Az iskolában adománygyűjtő akciót

hirdettünk. Minden osztály egy kosárra való zöldséggel, gyümölcscsel, tartós étellel adott hálát Istennek, hogy gondot visel rólunk. Ezeknek a kosaraknak a tartalma nehéz sorsú orosházi családokhoz kerül, akiknek némi segítséget jelenthet a küzdelmes hétköznapi életben.

„...akkor vedd a föld termésének a legjavát, amelyet behordasz földedről, melyet Istened, az ÚR ad neked; tedd egy kosárba, és menj el arra a helyre, amelyet kiválaszt Istened, az ÚR, hogy ott lakjék az ő neve.” – szöveg a vasárnapi igeszakasz (5Móz 26, 2) a hálaadó istentiszteleten.

A mi kosaraink szívet formáltak, s kifejezték, hogy mindegyik szívből jövő hálaáldozat és adomány. Az orosházi templom megtelt hálás gyerekekkel, fiatalokkal, felnőttekkel, akik tudják, hogy az Istenre rászánt idő milyen sok erőt ad a mindennapokban.

Gyorsan elszállt ez a 72 óra, és nem is lehet minden percét számba venni. A kedves szavakat, a mosolyokat, az együtt végzett szolgálat örömeit, a jókedvű közös munkát, az érzést, hogy részei lehetünk a teremtet világnak, nehéz szavakba foglalni.

„Az idő [...] túl lassú azoknak,
akik várnak;
túl gyors azoknak, akik félnek;
túl hosszú azoknak, akik gyászolnak;
túl rövid azoknak, akik örvendnek.
Ám azoknak, akik szeretnek,
az idő nem számít.”
[Henry van Dyke]

És ezen a hétvégén az idő nem számított.

SZIGETHY NÉ SZENTECZKI KATALIN

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Reformációi jubileum az óvodában

A reformáció 500. évfordulójának évében óvodánkban is igyekeztünk méltó módon megemlékezni a jeles jubileumról. Egyház- és vallásalapítónk, Luther Márton fél évezreddel ezelőtt megújította a keresztyén egyházat, s megújulást hozott az

Számos esemény, program, a jubileumhoz kapcsolódó projekt során dolgoztuk fel a reformáció és Luther életének témáját. Az évforduló alkalmából készült egy animációs prezentáció a gyermekek számára reformátorunk életéről. Az ő személyét, életmű-

A reformációi jubileummal kapcsolatban számos országos gyermekrajz-pályázatot hirdettek meg, s mi gyermekeinkkel bekapcsolódtunk ezekbe. A Református Pedagógiai Intézet, valamint az Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és Továbbképző Intézet által meghirdetett pályázaton óvodásaink szép helyezéseket értek el, jutalomban részesültek.

Május 26-án tartottuk hagyományos gyermeknapi családi délutánunkat az óvoda nagy udvarán. A rendezvényt *A reformáció és kora* téma köré építettük a gyermekeknek és családtagjaiknak szóló szórakoztató és ismeretszerző játékokkal, feladatokkal.

Renezánsz táncházzal indult a program, melynek során korabeli táncok alaplépéseivel ismerkedhettek meg a vendégek. Igyekeztünk a rendezvényre olyan játéklehetőségeket összeválogatni, melyek ugyancsak a régi kort idézik. Gólyalábon járhattak a gyerekek vagy bottal vesszőkarikát terelhettek, székérekereket guríthattak. A szülők reformációval kapcsolatos totót tölthettek ki. A hibátlanul kitöltők között Luther Márton életéről szóló rajzfilmes DVD-t sorsoltunk ki. A totó kitöltését tájékoztató faliújság segítette. Az udvar közepén egy hatalmas várat állítottunk fel, amelynek fa-

ember Istenhez és egyházhoz való viszonyába is. Igyekeztünk az elmúlt öt évszázad örökségét továbbadni gyermekeinknek.

A reformáció 500. jubileumának évében felértékelődött az evangélikus értékek, sajátosságok, jelképek, ünnepek, tradíciók szerepe és hangsúlyozásuk fontossága. Óvodánk evangélikus jellemzőinek, hagyományainak még határozottabb kifejezésére törekedtünk a mindennapokban, a nevelőmunkánkban.

Egyházi óvodánkban egyébként is nagy hangsúlyt fektetünk a lelki nevelésre, a gyermekek hitre, keresztyén életmódra nevelésére, ebben az évben erre a területre különös figyelmet fordítunk. Tudatosan törekszünk arra, hogy a különböző témafeldolgozások során minél több biblikus tartalom jelenjen meg a foglalkozásokban és minél hangsúlyosabb szerepet kapjon a keresztyén értékrend a nevelőmunkában.

vének jelentőségét ennek segítségével vitük közelebb a kicsikhez.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

laít csoportonként, a gyerekek és a szülők témánkhoz kapcsolódó, közös munkáival díszítettük ki. A várra feltűztük a hat óvodai csoportunk zászlóit is.

Június 10-én rendeztük meg ünnepi évzárónkat templomunkban. A műsor témáját szintén a reformáció szolgáltatta. Nagy csoportosaink Luther életét mesélték el a vendégeknek. Reformátorunk nagyon fontosnak tartotta, hogy az emberek megismerjék az evangéliumot, ezért a Bibliát német nyelvre fordította, hogy mindenkihez eljusson a Jézus Krisztusról szóló örömhír. Mi is a Bibliából mazsoláztunk, értelmez-

tük és szemléletesen be is mutattuk egy-egy fejezetét. Kiscsoportosaink a könyvek könyvéről verseltek, énekeltek. A vegyes csoportok kicsi és középsős óvodásai a lélek gyümölcseiről meséltek nekünk, Pál apostolnak a galatákhoz írott levele alapján. Végül középsős csoportosaink a csodálatos halogás történetét mutatták be Lukács evangéliumából.

Október végén a jubileumi évet óvodai szintű reformációi projekttel zárjuk, melybe igyekszünk a szülőket is bevonni.

A mi Urunk áldását kérjük, hogy ahogyan Luther megújította a keresztyén egy-

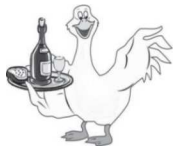
házat, a reformációi jubileum megélése erősítse és újítsa meg a mi hitünket is.

„Mikor Urunk és Mesterünk azt mondta: »Térjete meg!« (Mt 4,17), azt akarta, hogy a hívek egész élete bűnbánatra térés legyen. [Luther Márton 95 tételének 1. tetele]

Nevelési évünk választott igéje is a hitbeli megújulás fontosságát sugallja számunkra: „...*újuljatok meg lelketekben és elmétekben...*” [Ef 4,23]

VAJER TÍMEA
óvodavezető

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium idén tizenkettedik alkalommal rendezi meg a jótékonyági Márton-bált, melyre szeretettel hívjuk és várjuk Önt is 2017. november 11-én (szombat) 18 órától az iskola dísztermébe.

Zene: K. Tóth László és Szilágyi Mihály

*

Vacsora: Fehér-tó étterem (Kardoskút)

Szeretettel kérjük, hogy amennyiben lehetősége van, szíveskedjen hozzájárulni a 2017. évi bál sikeres megrendezéséhez, hogy segítségével mind több diáknak tudjunk biztosítani művelődési lehetőséget. Támogatását megteheti az Evangélikus Általános Iskola Alapítvány (számlaszám: 10402647-26411912-00000000) vagy az Evangélikus Gimnázium Alapítvány (számlaszám: 10402647-26411723-00000000) számlájára történő befizetéssel vagy támogatójegyek vásárlásával. Vacsorajegyek 3500 forintos áron, támogatójegyek 1000, 2000, 3000 és 5000 Ft-os címletekben vásárolhatók az iskola titkárságán, Varga Sándornénál.

A GYŐRY VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

idős vagy megromlott egészségi állapotú, rászoruló orosházi lakosoknak (felekezeti, világnézeti hovatartozástól függetlenül)

felajánlja hétköznapi étkeztetési szolgáltatását,

elviteles vagy kiszállítási formában. Ennek díja kiszállítással **680 Ft/adag**, melyből a szeretetszolgálat a kiszállítás díját (55 Ft) átvállalja, így egy adag ebéd 625 Ft. Szociális helyzettől függően a díj egyéni megállapodással csökkenthető. Az igényt bejelenteni személyesen a szeretetszolgálatnál (Thék Endre u. 2.), vagy a 06 68/412-402-es, illetve a 06 20/770-0456-os számon) lehet.

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében újra és újra hangsúlyozva kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását. Adományai, az egyházfenntartói járuléka, a perselybe szánt összeg befizetésének és mértékének önkéntessége kifejezi: nem kívánunk erőn felüli terhet róni senkire, de gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatás-

nak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásait. Ha valakinek könnyebbésséget jelent, akkor az egyházközségnek szánt felajánlást nem kell egy összegben befizetnie, lehetőségeihez mérten kisebb részletekben is megteheti. A befizetések ügyében Lelkészi Hivatalunk munkatársai mindig készséggel állnak segítségükre. Minden támogatásukat megköszönve:

ÖRDÖG ENDRE igazgatólelkész

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Csehi József

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Vass Zoltán és Fejes Dóra fia:

TAMÁS 2017. június 4.

Szalai Gyula és Bacsai Szilvia leánya:

LILIÁNA SÁRA 2017. június 4.

Borsos Éva Nóra leánya:

LILI RÓZSA 2017. június 30.

Szabó András és Kiss Gabriella fia:

BENEDEK 2017. augusztus 5.

Tarapcsik József és Holecska Henrietta fia:

LEVENTE 2017. augusztus 13.

Halász Sándor és Lázár Kitti leánya:

LILLA 2017. augusztus 13.

Jankó Norbert és Dohnya Rita Eszter fia:

ZSOMBOR 2017. szeptember 9.

Curpás Csaba Endre és Todorán Enikő fia:

DOMINIK 2017. szeptember 10.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉS

Popol Ferenc és Gyarmati Nóra 2017. május 27.

Csepregi Péter Sándor és Aklan Anikó 2017. május 27.

Kern András és Varga-Dudás Anikó 2017. május 27.

Szőke-Molnár Tibor és dr. Székely Nóra Klára 2017. június 17.

Csák Csaba és Csehi Éva 2017. június 24.

Nagy Ferenc és Betlehem Orsolya Ibolya 2017. július 8.

Simon István Iván és Tóth Emese 2017. július 22.

Szepesi Sándor és Szekerczés Andrea 2017. július 29.

Horváth János és Karasz Odett Adrienn 2017. július 29.

Barát Szabolcs és Varga-Dudás Edit Ágnes 2017. augusztus 26.

Kasza Gábor és Todorán Tímea 2017. augusztus 26.

Steine Milán és Mátó Netta Irén 2017. szeptember 9.

Jankó Norbert és Dohnya Rita Eszter 2017. szeptember 9.

Kruzslicz Sándor Zsolt és Lengyel Beáta Edit 2017. október 7.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉS (2017. június 7.–2017. október 11.)

Hocz Jánosné (Csiaki Katalin 87) · Brachna Pálné (Hank Margit 80) · Baji Péter (35) · özv. Tóth Istvánné (Molnár Emília Irén 84) · özv. Berta Imréné (Gyarmati Emília 95) · dr. Szabó Imre (88) · Likhanecz Istvánné (Horváth Julianna 92) · Sákovits Józsefné (Kiss Etel Irén 88) · Németh Istvánné (Drobnik Ilona 98) · Farkas Lászlóné (Jankó Margit Róza 92) · Tóth György Ferenc (66) · Diós Ignácné (Bors Etelka 74) · Juhász Józsefné (Balogh Etelka Gizella 94) · Kiss Sándor Zoltánné (Ágoston Magdolna Erzsébet 83) · Czíkora Lajos József (92) · dr. Mlinarics József (65) · Göndös Sándorné (Szemenyei Etelka 84) · Rideg Béláné (Soós Ida 93) · Bácsi Istvánné (Kecskés Éva Margit 88) · Tóth Lajos (79) · Szemenyei Béla Lajos (75) · Földesi Imréné (Szekeres Rozália Mária 75) · Csepelényi János (92) · Berta Imréné (Csizmadia Magdolna 71) · Vigh Pálné (Kondacs Etelka 87) · Tatár Ferencné (Bikádi Ella 91) · Szivák Gézáné (Kersmájer Julianna 77) · Bor Károlyné (Balogh Magdolna 91) · Murzsicz Pálné (Hegy Mária 75)

„A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2017. május 26.–2017. október 10.

Dér Jánosné	2 000 Ft	Nagy Dénesné	1000 Ft	Szekeres Józsefné	1000 Ft
vitéz Simon Árpád	20 000 Ft	Ádász Ferencné	1000 Ft	Paulovics Józsefné	10 000 Ft
Kovács Ferenc és felesége	2000 Ft	Pusztainé Nagy Erzsébet	1000 Ft	Csete család	5000 Ft
Jankó István	2000 Ft	Zsíros Sándorné	2000 Ft	Schmieder Józsefné	1000 Ft
Bánki-H. Jolán	1000 Ft	Szemenyei Sára Ilona	1000 Ft	Tóth Béla	2000 Ft
Szemenyei Sára Ilona	1000 Ft	Verasztó Ferenc	3000 Ft	Jankainé Zelenka Anikó	2000 Ft
Szabó Bálint	2000 Ft	Dénes Lóránt	10 000 Ft	Király Béla	2000 Ft
Bartolák Andrásné	1000 Ft			Vajer Tímea	1000 Ft
Lázár Pál és felesége	2000 Ft			Gombkötő Irén	2000 Ft
Bánki-Horváth Sándor	1000 Ft			Horváth Éva	5000 Ft
Csala Józsefné	2000 Ft			Menyhárt Sándorné	2000 Ft
Dimák János	2000 Ft			Kunos Lajosné	2000 Ft
Megyik Sándorné	1000 Ft			dr. Formann István	
Kovács Lajos és felesége	1000 Ft			és dr. Formann-né Kiss Katalin	10 000 Ft
Makula Sándor	2000 Ft			Györgyi Bálintné	3000 Ft
Fülöp Béláné	2000 Ft			Dénes Lóránt	10 000 Ft
Valastyán Jánosné	2000 Ft			Név nélkül, de Istennél	
Tarr István és felesége	2000 Ft			tudvalévő 2 testvér	10 500 Ft

